

Nepriklausoma Lietuva

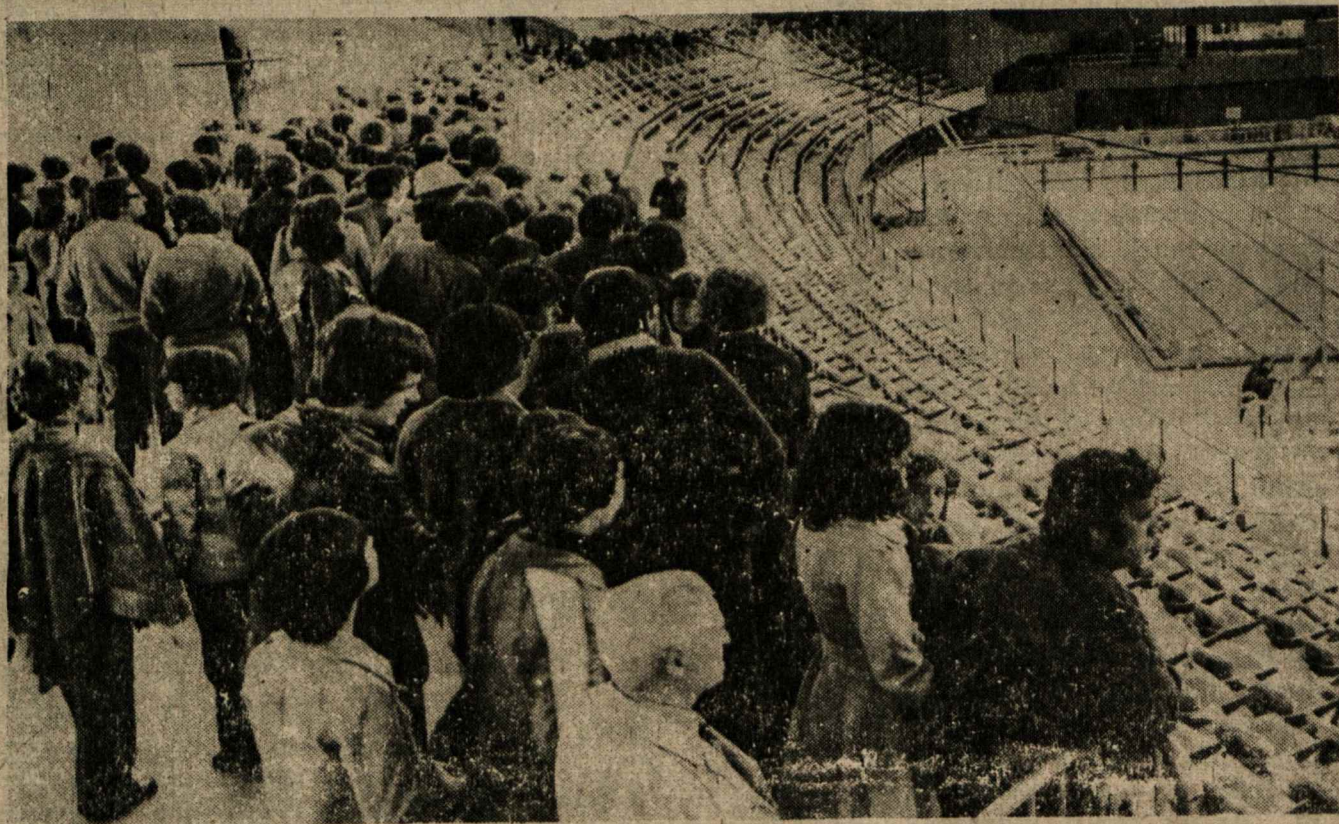
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 16

1976 m. BALANDŽIO - APRIL 21 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

"THE MONTREAL STAR" NUOTRAUKOJE ŽMONIŲ SPŪSTIS PRIE OLIMPIADOS PASTATŲ - BĖGIMUI TAKŲ.

GINKLŲ KONTROLĖ

House of Commons trečiuoju skaitymu iš principo pritarė valstybės drausmės ir tvarkos nuostatui, kuri įeina ir kal kurie ginklų kontrolės potvarkiai.

Konservatoriai ir kai kurie kiti trijų partijų nariai išreiškė nuomones, kad toks potvarkis yra turinčių ginklų civilinių taisyklių varžymas, kuris nusikaltimų sumažinti nepadės.

Potvarkyje numatoma, kad visi kanadiečiai atiduotų ne- vartojamus šautuvus bei kitus šaudomuosius ginklus; kad ginklų savininkai ir juos perkantieji gautų ginklų licenzijas; kad pardavėjai registruotų ginklų ir amunicijos pardavimą. Taip pat siūloma ginklo vartojimą kokių nors nusikaltimų metu automatiskai bausti nuo 1-14 m. kalėjimu.

ELEKTRODAI PRIEŠ

ELEKTRODAI PRIEŠ SKAUSMĄ

Montrealio General Hospital praneša, kad išvystė naują skausmo kontroliavimo metodą, naudojant elektrinį stimuliacijos metodą.

Elektroda uždedami ant akupunktūros nustatytų jautrumo centrų ir kitų jautresnių vietų. Leidžiama lengva srovė 15-20 mln. Gydytoja tvirtina, kad šis metodas yra pranašesnis už akupunktūrą, nes oda lieka nepažeista ir jokio pavojaus užkrečimui.

SAHARA DALINAMA

Marocco ir Mauritanija pasidalino Vakarų Saharą, buvusią ispanų koloniją. Marocco gavo apie du trečdalius, 103,000 kv. mylių, turtingą fosfatais, plotą. Kita dalis teko Mauritanijai.

VIDUTINIS PRAGYVENIMAS

Iš Washingtono pranešama, kad statistikos duomenimis, tipiniai šeimos vidutinių reikalavimų Amerikoje pragyventi reikia \$ 15,500 metus. "Spartakiškai" tokia šeima galėtų pragyventi už \$ 9,800 metus. O sau leisdamas kai kurį likusią \$ 22,500.

Nepranešama, ar į tą sumą įeina ir vaikų leidimas aukštesnįjį mokslą, kuris Amerikoje kainuoja nemažas sumas.

GERAS KOVAS

Bedarbių vidurkis vieno mėnesio laikotarpiu kovo mėnesio specifiniai šiek tiek sumažėjo visoje Kanadoje, ir žymiai sumažėjo Quebec'o provincijoje.

PIRMIEJI LANKYTOJAI

Didžiojo Penktadienio dieną vartai į Olimpini Parką buvo atidaryti visiems, kurie dirbo ir dirba prie stadiono, baselinų ir velodromo, jų šeimoms ir draugams. Netrukus buvo nutarta su daug gincų ir rūpesčių keliančių olimpinių pastatų pažanga supažindinti ir visus kitus.

Specialūs autobusai buvo paskirti privežti žmones prie Olimpino Parko. Gražus ir staigiai nepaprastai atšilęs oras sutraukė virš 200,000 žmonių minią. Iš pasikalbėjimų, praveistų TV personalo, buvo akivaizdu, kaip žmonės buvo nustebinti, galima sakyti, pritrękti pastatų didumu ir nepaprastumu, labai gerai suorganizuotu ir tvarkingu minios paskirstymu plote.

Nežinant palengvėjimo, kuris atsirado iš tikrųjų, kad vis dėlto, žaidynių metu atėjus, nebus gėda išleisti atvykusius, buvo ir kitokių nuomonių. Aiškiai neproporcingai pakilę nuosavybės

KARALIENĖS ŠVENTĖ

Karalienė Elžbieta II balandžio 21 d. sulaukia 50 m. amžiaus. Nors ji pageidauja privačios šventės, bet negali išvengti protokolo ir turės priimti svečius oficialioms vaišėms.

TRYS UŽ DERYBAS

Trijų asmenų komiteta, paskirta Quebec'o provincinės valdžios po Bill 23, liečiančio mokytojus, paskelbė, padarė keletą rimtų pastatymų, kurie galėtų išskaldyti susikrovusį nepasitenkinimą ir rimtą ir greitai sutvarkyti nenormalią situaciją. Streikuojantieji mokytojai ir valdžia, komiteto nuomone, turėtų sutikti su kompromisu: vieni-nebavartoti trukdymo taktikos, kiti- duoti naują kontraktą.

"Draugas" dienraštis Chicagoje, minėdamas JAV 200 metų, lietuvių masinės emigracijos pradžios 100 metų ir savo 60 metų sukaktį, įsijungia į lietuvių senosios išeivijos istorijos, gyvenimo, veiklos ir darbų parodą, kurią aplankė daugiau kaip 2000 žmonių, jų tarpe 500 jaunimo. Atidarymo metu kaspinę perkerpa Lietuvos gen. konsulė Chicagoje Juzė Dauzvardienė. Toliau stovi: Lietuvių marijonų provincialas kun. J. Dambrauskas, red. C. Grincevičius, kun. P. Cinikas, "Draugo" moderatorius kun. Pr. Garšva, St. Balzekas, žurn. St. Pieža ir parodos vadovas bei eksponatų teikėjas redaktorius Br. Kviklys.

Ir sutripta žmogaus savlgarba stumia į abiejų pusių girtavimą.

BENDRUOMENYBĖS

IS ELTOS PRANEŠIMO:

1976 m. sausio pirmomis dienomis Maskvos automobilių fabriko Lichačev rajone buvo išmėtyti lapeliai, pasirašyti NTS-Narodno-Tudovoj Sojuz /Laudies Darbo Sąjunga/. Lapeliai skirti nuslysti visuomenės padėčiai Sovietų Sąjungoje jos KP XXV-to suvažiavimo išvakarėse. Rašo taip:

PILIEČIAI! SS KP XXV-to suvažiavimas-tai dvidešimt penktąjį grandis mūsų kraštą sukausčiusi diktatūroje.

Mūsų valstiečio darbą kompartija pavertė pačiu juodoju, pačiu nedėkinguoju darbu. Krašto maistintojas tapo bežemiu bernu, baudžiauninku be paso. Jis negali pats nuspręsti dėl savo darbo. Ne jam priklauso net ir jo dirbamos plotelis-klėvė vienu metu valdžia gali jį atimti. Jis stumiamas, kaip šachmatų "pieškas": jeigu nori išvažiuoti, neduoda paso; jei nori pasilikti, kelia jį į masinės gyvenvietės. Už elgetišką atlyginimą jis arla svetimą lauką daugel kartų apmokėtu, bet dar vis ne jam priklausančiu, inventorium.

Mūsų darbininkas, kurio vardu kraštą valdo kompartija, yra pavirgtas jos monopolio. Pasisavinę šeiminko vardą, CK ir Politbiuras sprendžia visų ir klekvėno likimą. Nuo virškapitalistų valdžios nėra kur pabėgti, prieš ją negalima streikuoti, ant jos negalima skųstis. Žmogus yra pavirgtas sraigtiniu mašinoje, valdomoje nudvasinto aparato. Be pro šalies yra jo atėitis, Sunkus moterų darbas grįauna visų sveikatą ir šelmas. Darbo nuveidimas, nevilis, gyvenimo tuštuma

Ir sutripta žmogaus savlgarba stumia į abiejų pusių girtavimą.

Intelligentija verčiama būti režimo tarnaitė. Jos tradicinis uždavinys yra būti visuomenės protu ir sąžine.

Tuo tarpu ji verčiama taisyti, stiprinti ir garbinti diktatūrą. Mokslas, kultūra, švietimas, įstatymai, etika- viskas turi tarnauti partijos interesams, stiprinti jos beribę įtaką krašte, plauti jos įtaką pasaulyje.

Apiplėšti ūkininkai: jiems atimta teisė laisvai dirbti ant savo žemės. Apiplėšti darbininkai: jiems atimta teisė į prasmingą darbą. Apiplėšta intelligentija: jai atimta teisė į nepriklausomą mintį. Apiplėšta visa tauta: jai atimtos tradicijos, tikėjimas, savigarba, gerbūvis, disponavimas savo likimu.

Laudies Darbo Sąjunga kovoja už tai, kad ūkininkas būtų savo žemės šeimininku, LDS kovoja už tai, kad žmonės taptų savo krašto ir jo atėities šeimininkais. Apjungdama atskiras pastangas, sutelkdama išblaškytus žygius, LDS organizuoja vieną frontą. Jau kartą komunistų partija turėjo trauktis atgal, kai suvažiavime pripažino Stalino eros nusikaltimus. Reikia ją priversti trauktis ir toliau, iki kapitalizacijos prieš žmonių valią.

PILIEČIAI!

PALAIKYKIME LIAUDIES DARBO SĄJUNGĄ, JOS KOVOJE UŽ IŠSILAISVINIMĄ IŠ VIENPARTINĖS DIKTATŪROS:

Protestuokime prieš savvalę, traukit atsakomybės patinlus biurokratus, kurie tyčiojasi iš žmonių.

Streikuokit, gindami savo teises. Nutraukit kaukes šnipams-skundėjams, aktyvis-

tams, režimo bendrininkams. Visuose rinkimuose bolkuotokit partijos pasiūlytus kandidatus. Sekite žmones aplink save, išidėmėdami dorus, drąsus, patikimus. Ruoškites valandai, kai tauta palms krašto valdžią į savo rankas.

Liaudies Darbo Sąjunga /Rusijos solidaristai/ /Versta iš Frankfurte leidžiamo rusų žurnalo Posev, 1976 m. vasario numerio/.

• Vasario 16 proga Venezuelos lietuvių pasituntė Venezuelos prezidentui Carlos Andres Perez jų priimtą rezoliuciją. Ji buvo priitaikyta ir Venezuelos išlaisvintojo, Simon Bolivar, idėjoms.

Venezuelos prezidento ištaiga atsuntė V. Venkui adresuotą telegramą tokio turinio: "Ponas Prezidentas pavedė man pranešti jums, kad su dideliu susidomėjimu paskaitęs Jūsų atstų raštą iš š.m. Vasario 16 ir pavedė jį persiųsti Užsienio Reikalų ministrui suspažinti".

Pastarąšė Respublikos Prezidento Generalinis Sekretorius Efraim Schacht Aristeguita

• Mūsų spaudoje buvo rašyta ir kal kurių radijo programų vedėjų pakartota, kad nuo 1975 m. gruodžio 24 d. Madrido radijo stotis nutraukė lietuvių, latvių ir estų transliacijas savo pavergtoms tautomis. Ši žinia nevisai tiksli. Nors naujas Ispanijos Informacijų Ministeris buvo taip patvaręs, tačiau, padarius atitinkamus žygius, VLIKo perduodama programa Lietuval buvo leista ir toliau, bet tik du kartu į savaitę-trečiądieniais ir šeštadieniais. Prieš tai buvo transliuojama kasdien.

• Š.m. kovo 28 d. Akademino Skautų Sąjūdžio naujai išrinkta vadija perėmė pareigas iš ilgšiolinio pirminko fil.E. Korzono, kuris savo žodyje aptarė pasibaigusį laikotarpį. Naujais pirminkas fil. V. Statkus trumpai peržvelgė atėtties planus ir bendrą darbą. Suelgą pravedė fil. J. Dalnaukas, kuris užbaigė viešąją suelgą savo mintimis apie veiklos svarbą ir akademikų skautų idealus.

Buvo paskaitytas sveiklinimas gautas iš naujosios L.S. S. Tarybos pirminkės L. Milukienės. Žodžiu sveikino L.S. Seserijos vyr. skautininkė I. Kerelienė ir L.S. Brolijos vyr. skautininkas fil. S. Munkaitis.

Suelga vyko Chicagos Jaunimo Centre, dalyvaujant nemažam būriui ASS narių ir svečių. ekm

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Vėlyba yra nutarusi laikraštį skatinti tik už \$5.00 pirmuosius po užsakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLIAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuanian Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redakcijos F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir neatsako.

IEŠKOME TALENTŲ

Kultūros darbuotojų suvažiavime 1975 m. gegužės 24-25 d. d. vienas iš nutarimų buvo: "Ypatinę dėmesį atkreipti į jaunųjų talentų ugdymą, teikiant tam reikalingą visokeriopą paramą ir organizuojant metinius muzikos ir dailiojo žodžio festivalius-varžybas". Kultūros komisija tą nutarimą vykdo. Talentų varžybos bus Toronto, Lietuvių Namuose, gegužės 1-2 d. d.

Tuo reikalu jau buvo žinučių spaudoje ir Bendruomenės apylinkių pirmininkai gavo pranešimus su anketoėmis, jle buvo prašomi paraginti savo apylinkių ribose gyvenančius talentingus jaunuolius ir vyresniuosius dalyvauti varžybose. Taip pat buvo kreiptasi į Krašto Valdybos švietimo skyrų, prašant šeštadieninių mokyklų mokinius dalyvauti ne tik pavieniui, bet ir dramos grupeliuose pasirodymuose.

Mūsų jaunimo organizacijos plačiai išvystė savo lietuvišką veiklą, ypač suvažiavimuose, stovyklose ir t.t., gi tas jaunuolis, kuris dalelę savo laiko pašvenčia menui-mokosi groti instrumentais, šoka, dainuoja ir t.t. yra mūsų tarpe lyg užmirštas. Kartas nuo karto drąsesnis jaunuolis tėvų ar draugų raginamas kait kur pasirodo, bet tai yra išimtys. Mes žinome, kad beveik kiekviena lietuviška šeima stūdoja savo vaikus mokytis baleto, muzikos, dainavimo ir dramos. Deja, atsitinka, kad talentingas jaunuolis tik tėvų raginamas ir per daug turėdamas kitų pagundų, po ilgų mokslo metų meno šaką apleidžia. Gailla, jeigu tai atsitiko su tikrai talentu ap-

dovanotu asmeniu. Grįžimas prie to daug sunkesnis. Mūsų visų pareiga, kiek galima daugiau paremti menu apdovanotus, ugdyti jų pasirinktą meno šaką.

Lietuviškai kultūros gyvybei išlaikyti labai svarbu turėti lietuvišką mėtinį prieauglį, varžybos padės, ypač kad kiekvienas dalyvis atliks ir vieną lietuvišką kūrinių.

Ne kiekvienas varžybų dalyvis gaus žymenį - trophy, bet ne tai svarbu. Svarbu dalyvauti ir parodyti ką sugebi. Tik dalyvaujamas galėsi gauti savo pajėgumo įvertinimą ir igausti paskatinimą ateitčiai.

Kviečiame dalyvauti deklamatoriai, instrumentalistai, dainininkai, šokėjai, ne jaunesni 8 metų.

Džiugu, kad jau užsiregistravo 47 dalyviai ir 2 dramatinės grupės. Varžybos prasidės gegužės 1 d. 9 val. ryto Toronto, Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Jeigu kas dar neužsiregistravo ir norėtų dalyvauti, mielai prijungstame, atvykite 9-10 val.

Sekmadienį, gegužės 2 d. 1 val. visi dalyviai susirinks Lietuvių Namuose, kur išgirs įvertinimo komisijos pastabas ir bus paskelbti laimėtojai, kurie turės pasiroditi viešam koncertui, kuris įvyks ten pat 4 val. Po koncerto visiems varžybų dalyviams bus valšės.

Tikimės, kad šis pirmasis festivalis-varžybos pavyks. Skaitlingos publikos dalyvavimas koncerte padės mums ir ateityje ruošti varžybas ir ieškoti vis naujų talentų.

KLB Krašto Valdybos
Kultūros Komisija

PANORAMA

KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

L. Eimantas.

(Tęsia iš praeito numerio)

Norint mokiniams iškiepyti lietuviškos knygos meilę, reiktų atkreipti dėmesį į bibliotekas, kurių papildymui siūlytina praveisti knygoms rinkti vajų. Ne mažamūsų tautiečių pas save naudingų knygų dar turi ir, atrodo, jas mielai paaukotų mokyklų bibliotekoms.

Po pietų petraukos dr. Danguolė Tamulionytė iš Clevelando kalbėdama apie lietuviškai nemokančių mokymą, iš karto užakcentavo, kad vaikų tarpe vyrauja tokia nuomonė, jog jiems nėra jokio intereso mokytis ir lietuviškai kalbėti, kai visur ir net šeimoje jie lengvai gali išsivysti kalbėdami tik angliškai. Todėl mokytojams yra būtina įrodyti, kad jiems bus naudos, išmokus lietuviškai kalbėti.

Pradėti nuo praktiško kalbėjimo. Vaikai atleidami su mokytoju ir tarp savęs pasisveikina lietuviškai. Tą patį daro ir išėdami namo. Per pamokas kalbama tik lietuviškai. Reiktų vartoti įreikordavimo aparatą, kad vaikai išgirstų savo kalbėjimą. Už visas pastangas vaikus reikia pagirti. Per pamokas ar mokyklos parengimuose reikia leisti jiems pasirodyti. Net svarbu, kad jų pastangos būtų aprašytos spaudoje. Duoti kuo daugiau pratimų. Eilėraščių mokyti tik atmintinai, o ne skaitant iš teksto. Dainavimas praturtina žodžingumą ir išašmonina žodžių prasme. Pasakas sekant, vartotina klasėse mokinių vardai. Duoti daug rašybos, kur po pa-

veikslukais mokiniai išrašo žodžius ar sakinius. Labai naudingi klasėje ar per parengimus mokinių vaidinimai, iš kurių jie pajunta kalbos dyvą. Vartotina kuo daugiau mokslo priemonių. Pagaliau svarbu, kad jie ir namie sakytų apie ką jie kalba mokykloje.

Idomi paskaita, pailiustruota schemomis, diagramomis ir kitokiomis mokymo priemonėmis, iššaukė gausių katučių.

Antrąją popietinę paskaitą apie dailių skaitymą ir vaidybą patiekė Kanados Liet. B-vės Kultūros Komisijos pirmininkė, aktorė E. Danguvietytė-Kudabienė.

Je i mokykla nėra teatras, tai teatras yra mokykla. Aiškiai ir gražiai parduotas žodis sukėlė pasigėrėjimą, bet kančia yra klausytis neaiškaus kalbėtojo.

Lituanistinė mokykla yra labai svarbu aiški tartis, kirčiavimas, balso tembras, modulavimas ir skaitlė. Dailiajame skaityme neleistinas yra mėgdžiojimas /net ir mokytojo/. Todėl interpretacija - kiekvienam skirtinga. Svarbu tinkamas kvėpavimas. Sakinyje reikia rasti ir logišką kirtį. Atskleisti skaityme jausmus nelengva, bet emocinis balsas bangavimas sukelia vaizdingumą. Svarbu tada ir veido išraiška.

Vaikai vaidinimus mėgsta ir myli. Vaikų ar mėgėjų vaidinimus negalima lyginti su profesionalų pastatymais. Dabartinėse mūsų mokyklose, atrodo, yra per mažai vaidinimų.

Pagalau turėjome lyg su-

dėtinę paskaitą. Mūsų išskytųjų jaunimo atstovai suvažiavimą supažindino su neseniai Pietų Amerikoje įvykusių trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso eiga.

P. Šiulytė iš Hamiltono aptarė Kongreso stovyklą, kurioje dalyvavo iš viso laisvojo pasaulio suskridę lietuviškas jaunimas.

J. Valaitis iš Londono išryškino Kongreso nutarimus. Trečiojo Jaunimo Kongresas Pietų Amerikos lietuvių jaunimui buvo naudingiausia lietuviškos mokykla.

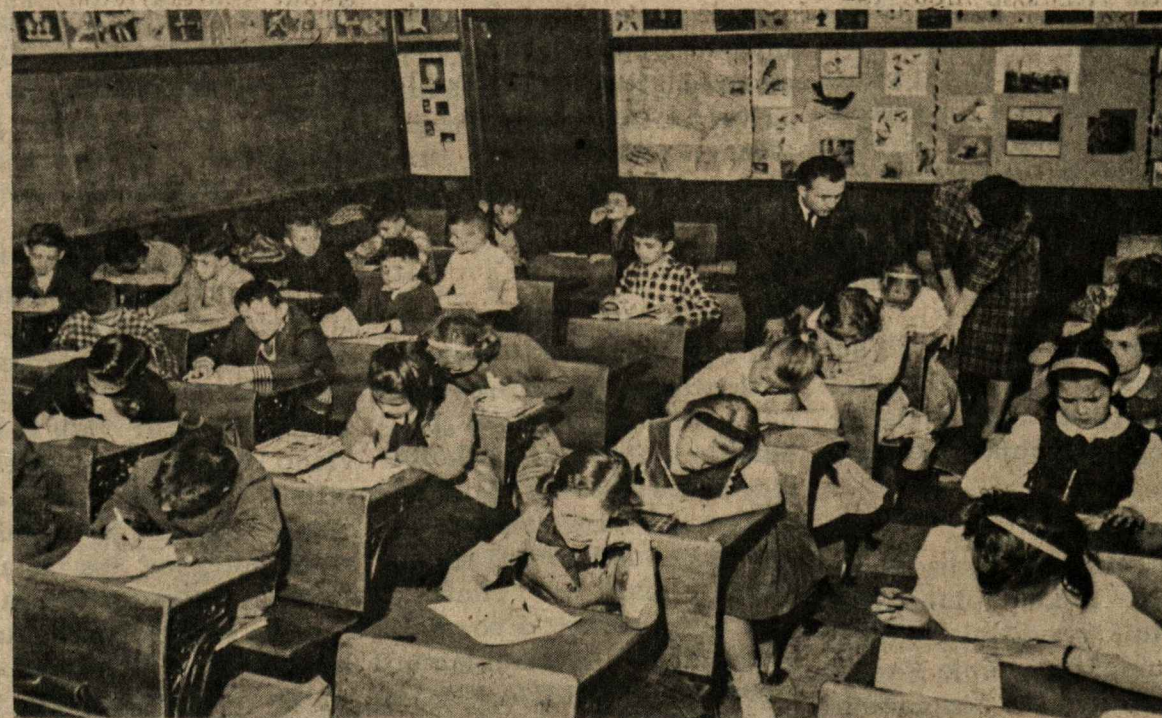
R. Lukoševičiūtė iš Montrelio išskėlė atkeltavusio Kongreso jaunimo gyvenamojo krašto charakteringumą. Būdinga, kad Pietų Amerikos net antros ar trečios kartos lietuviško kilmės jaunimas yra prisirišęs prie Tėvynės Lietuvos.

P. Girūnas iš Ottawos suvažiavimui parodė ir aptarė labai gražias, spalvingas skaidres iš Jaunimo Kongreso.

Mielia buvo klausytis jaunųjų kalbų. Pažymėtina, kad jų kalbos buvo aiškos, taisyklingos, gero kirčiavimo. Vyt. Matulaitis, švietimo Komisijos skaidrų ir uždavinių kortelių parengėjas, ši kartą parodė judomąjį, spalvingą filmą "Laisvoje Tėvynėje". Filme sutelkti vaizdai ir įvykiai iš Nepriklausomybės laikų. Jis ne mažą mūsų mokyklų jau apžvalgė ir dideliu mokinių pasitenkinimui ši filmą parodė.

Suvažiavimas užbaigtas bendra vakarėne. Čia pagerbtas jau 50 metų pedagoginį darbą išdirbęs Jonas Mikšys iš Hamiltono.

Londoniškai kitais metais švesdami 25 m. mokyklos sukaktį, pasiūlė ateinančių metų mokytojų suvažiavimą suruošti Londone.

Toronto Maironio vardo šeštadienės mokyklos baigiamieji egzaminai su mokytojais J. Andriuliu ir E. Mardosiene. Ar atsispės save abiturantai, nes ši S. Dabkaus nuotrauka daryta 1963 metais.

vos Katalikų Metus, kada Vatikanas su Kremlium daro suokalbį. Vatikanas neatkreipė dėmesio į partizanų krauju rašytą laišką, Vatikanas neatkreipė dėmesio ir į Lietuvos katalikų 17.000 petiją. Jeigu ir būtų reikalingi tokie bažnyčios metai, tegul juos skelbia kungai. Kodėl PLB v-ba lenda ne į savo reikalus?

Mano asmeniška nuomonė yra tokia, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-ba daro Lietuvai meškos patarimą. Visti gerai žinome, kad Vatikanas Vilnų ir Vilniaus kraštą tebelanko prisakyęs prie Lenkijos katalikų provincijos! Baltstogės vyskupas Gulbinowicz nominuojamas viešai Vatikano Vilniaus vyskupu. PLB V-ba savo proklamacijoj viešai skelbia visos lietuvių tautos vardą, kad nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbas

užbaigtas 1926 m. balandžio mėn. 4 d. Iš to susidaro vaizdas, kad visi išeivioji gyveną lietuviai atsisako pretenzijų į Vilnų ir Vilniaus kraštą. Būtų idomu sužinoti, kaip į šį reikala žiūri diplomatai ir politikai? Aš manau, kad lenkai iš džiaugsmo trina rankas. Kas pasidarė su PLB V-ba, kad jie nebeneri žinoti, kur Lietuvos rubežiai prasideda ir kur pasibaigia? Taip pat yra keista, kad PLB v-ba nebeneri žinoti, kas Lietuvoje gyvena ir kas sudaro lietuvių tautą. Toje jų proklamacijoj minimi tik Lietuvos R. katalikai, ir kas tik buvo padaryta nepriklausomai Lietuvai gero, padarė "katalikais". Yra neginėjamas faktas, kad lietuvių tautą sudaro evangelikų tikybos, katalikų ir tie žmonės, kurie neįspazija jokios tikybos, o gyvena pagal savo sąžinės jausmus ir jlems gamtos

duotu protu. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turėtų tą labai gerai išdėmėti. Taip pat yra gerai žinoma, kad nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo karuose ir valstybės kūrimo daruose lietuviams padėjo: vokiečiai, rusai, gudai, žydai ir keli Lietuvos lenkai bet kiti. Proklamacijos redaktorai, nepamiršo, kad Lietuvoje buvo įkurta Lietuvos Katalikų Bažnyčios nepriklausoma provincija, bet kodėl jie bijo pasakyti, kur buvo tos provincijos sostinė? Gal būt Šiluva?

Stasys Mislulis
Edmonton, Alberta

SENAS SOVIETU SAJUNGOS PLANAS PAKEISTI JAV SANTVARKĄ

1940 m. lapkričio mėn. 6 d. buvusio 9 pulko politrukas majoras Samsonov savo kalboje, susirinkuslems Rokiškyje švesti spalio revoliucijos šventės, išvedžiojo, kaip JAV taps komunistinėmis. Jo mintys buvo sekančios:

Daugelis esą stebisi, kaip rusai nugalėję JAV. Jie maną, kad Sovietų Sąjunga vestanti karą su JAV. Anaiptol. Po šio karo JAV bus vienintelė valstybė, su kuria jiems teksią skaitytis. Taigi Sovietų Sąjunga nerizikuosianti karu, bet ji palmsnanti vieną po kitos mažesnes valstybes savo įtakon betkur pasaulyje. Tuo būdu palaipsniui amerikiečių prekybinė ar politinė įtaka mažėsianti. Tai atsiliepsią į JAV eksportą ir nedarbas ten didės. Pagaliau, nedarbas paslektas katastrofiską proporcią. Gyventojai neišlaikysią ir suklisą, o Sovietų Sąjunga jiems padėsianti revoliuciją laimėti.

Kad JAV valdantieji sluogsniai tuo tarpu per daug nebūgštautų, Sovietų Sąjunga valdinti tulką mylinčią tautą ir retkarčiais sviesianti aukso į Amerikos kapitalistų dantis, nes jie/kapitalistai/ nieko taip nemyl, kaip pinigą. Likusias valstybes priversti pakleisti savo santvarkas būslą vienai juokai. Planai esą jau paruošti, kaip visą žemės rutulį padaryti komunistiniu.

Tada atrodė toks planavimas labai naivus. Bet žiūrint į pokario laiką, kaip Sovietų Sąjunga stengiasi išplėsti savo įtaką visuose žemynuose, o iš kitos pusės vaidina tulką mylinčią valstybę, nėra toks naivus. Ne visur Sovietų Sąjungai pasisekė išlaikyti paslektą įtaką, bet jos įtaka pasaulyje didėja, o JAV mažėja. Taigi, planai, sudaryti dar prieš karą, kada Sovietų Sąjunga buvo vienintelė, jeigu neskaityti jos satelito Mongolijos, komunistinė valstybė pasaulyje, yra palyginti sėkmingi. Tik rusai nenumatė, kad Kinai taps jų priešu numeris pirmas, o JAV liks tik numeris antras, bet jie užsispyrusiai ir neatlaidžiai stekli išplėsti savo hegemoniją, kur tik progą pasitaiko.

R. Bulovas
Hagersville, Ont.

LIET. RAŠYTOJŲ DR-JOS PREMIJOS KOMISIJA

I Lietuvių Rašytojų D-jos premijos komisija įeina: Jurgis Blekaitis, Gražina Krivickienė, Alfonsas Nyka-Nilūnas, Antanas Valčiulaitis ir dr. V. Vengris.

Komisija vertins praėjusių metų grožinės literatūros nepremijuotas knygas. Premijos mecenatas - Lietuvių Fondas.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

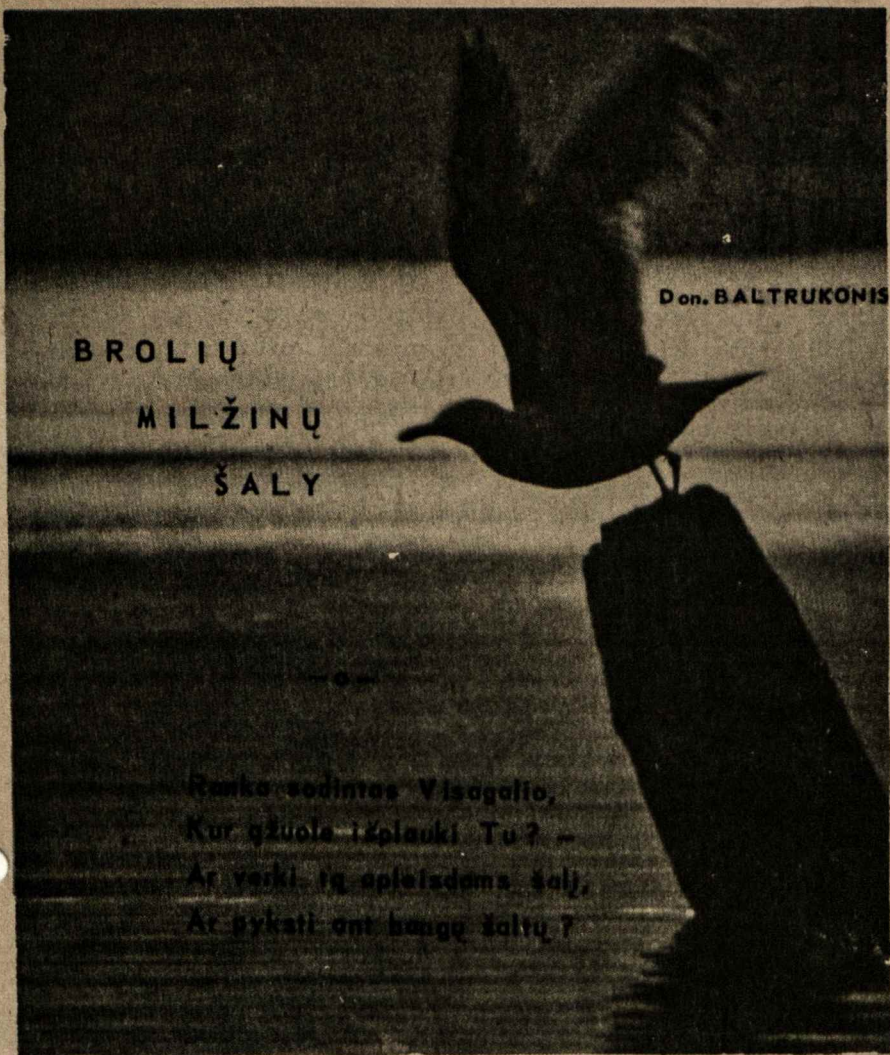
IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KUR EINA PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA?

Nepriklausomos Lietuvos 1976 m. kovo mėn. 3 d. vedamojo vlietoje yra patalpinta: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-bos proklamacijaiatsišaukimas, skelbiant Lietuvos Romos katalikų metus ir raginant visus lietuvius tuos metus švesti. Nemažai tenka nustebti, perskačius tos proklamacijos turinį. Kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-ba driso patiekti spaudai tokį raštą: kaip kokio privalomo įsakymo forma, kuriame yra pilna iškrailpytų faktų? Tarp kita ko, toje proklamacijoj šitai rašoma: "Popie žiaus Pijaus XI pirmaeilės istori-

nės reikšmės darbas, bažnytinės provincijos sudarymas, užbaigė nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą - taip vertina vysk. P. Butys šias Pijaus I nuoširdžias pastangas". Be reikalo PLB v-ba susižavėjo vysk. P. B. žodžiais. Nei prieš, nei po Lietuvoje sudarymo Romos katalikų provincijos/Vatikano kolonijos/, nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbas nebuvo užbaigtas. Šiam tvirtinimui pateikti keli faktai: a. trečdalis Lietuvos teritorijos su Lietuvos sostine Vilnium buvo lenkų okupuota. b. Vilni ir Vilniaus krašto by Tautų Sąjungoje, c. Vilni aus ir Vilniaus krašto by Tarptautiniame tribunole, ir kita. Jeigu nepriklausomos Lietuvos

kūrimo darbas buvo užbaigtas, tai kurtam tikslui buvo suorganizuota Vilniui Vaduoti Sąjunga su 25.000 aktyvių narių ir su 700.000 Vilniaus pasų laikytojų, kurių tarpe buvo ir pats Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona? Toje pačioje PLB valdybos proklamacijoj rašoma apie Pijaus XI nepriklausomai Lietuvai nuostabią pagalbą ir nuoširdžias pastangas. Peržvelkime, kiek buvo to "nuostabumo" ir "nuoširdumo": Vatikano valstybė Lietuvą pripažino 1922 m. lapkričio mėn. 22 d. tikrai de facto, ir tik po to, kai kitos 28 pasaulio valstybės Lietuvą buvo pripažinę de facto ir de jure. Kyla klausimas, koks reikšmas yra dabar skelbti Lietu-

(Pradžia 8 num. yje)

Pro 2-3 metrų storumo ir gal 7 metrų aukštumo angą didžiojoje gynybinėje sienoje patenkame į XV-jį amžių. Kairėje ir dešinėje du apvalūs gynybiniai bokštai. Esame pilies - tvirtovės priešklemyje. Kairėje dalinai atstatyti pilies arsenalai, kambarai ir arklidės. Šlame klame mankštas darė pilies igula.

Ši salos tvirtovė yra apjuosta keturkampėje išorinė gynybine siena. Nuo pilies priešklėmio įžambiai ir vėl apjuosti antrąja gynybine siena, taipgi keturkampėje formoj, - patys pilies rūmai. Kiekviename kampe vėl mažesni sargybiniai bokštai. Priešpilio kiemą ir pačią pilį skiria gilus griovys, pilnas vandens. Jį perėiti reikia pakeliamuoju tiltu, iš abiejų galų saugojamų sargybinių postų.

Priešais mus didysis pilies bokštas 33 metrų aukščio, tolygus 10-čiai aukštų namui. Pro skliautuotus vartus papuolame į pilies bokšto prieangį ir, pagaliau, į patį bokštą, kurio žemutiniai aukštai buvo skirti svarbiems prieš bėlaisviams saugoti.

Tuneliu patenkame į niūrų pilies kiemą, gilstą akmenimis. Aplinkui pastenčiais mediniai laiptai - galerijos ir antrą ir trečią aukštus. Pirmame aukšte ir rūsiuose virtuvės, maisto sandėliai ir gyvenimo kambariai vi-

daus rūmų aptarnaujančiam personalui. Antras ir trečias aukštas skirti kunigaikščio reikalamams. Iš viso devyni kambariai ir menės. Dešiniajame šone yra didžioji menė su aukštomis, skliautuotomis lubomis. Čia kunigaikštis priimdavo svarbius užsienio svečius. Čia Vytautas kėlė vestuvių puotą ir savo dukrai Aldonai, išleisdamas ją už vieno rusų kunigaikščio. Judame iš salės į salę. Šios nebylės sienos daug ką matė ir daug ką galėtų mums papasakoti. Dabar gi mums tik kalba vadovų balsai ir įvairūs manekėnai. Vienas jų - milžiniškos formos, pilnai šarvuotas karys-sargybinis, rankose laikantis ilgą kirtį, alabarą. Toliau po stiklo, gražiai įrengtose vitrinose moteriški rūmų tarnybos manekėnai su tipiškais tų laikų drabužiais.

O žmonių daugybės. Grupelėmis judame, stengdamiesi kuo daugiau pasisemti mūsų praeities didybės. Išorės laiptuose ir ant galerijų tai tikras "traffic jam". Tenka judėti su palaukimais. Galiausiai užkopiame į pačią didžiojo bokšto viršūnę. Na, valdas neišpasakytas. Aplinkui kiek akys užapė 5 ežerai sudaro Trakų ežerų archipelagą. O Trakų apylinkėje priskaitoma dar apie 30 mažesnių ežerėlių. Tarp salų - salėlių baltuoja ištemptos būtuotojų būrės.

Čia trenčiuojasi ir pasižymėję mūsų irkuotojai, laimėję net Europos pirmenybes ir, berods, dalyvavę Meksikos olimpiadoje kaip Žalgirio klubas.

Pagalau tenka vėl apiešiti XV-jo amžiaus romantiką ir grįžti į šių dienų realybę. Prieš apleidžiant pilies teritoriją, dar skubiai užkopiame į vieną apskritą gynybinį bokštą, kuris yra gal 15 metrų aukščio. Ten švogeriai atidaro dar šampano bonką ir iš bočių rago geriamo tostą Lietuvos senovę.

Dar truputis istorijos. Anksčiau čia būta dviejų pilių - Salos ir Pusiasalio. Ankstyvesnioji, pusiasalio pilis, statyta dat DLK Kęstučio laikais, atrėmusi daugelį nuožmių kryžiuočių puolimus, pagaliau sudeginta 1390 metais. DLK Vytautas ją šiek tiek atstatė, bet nebaigė. Galvės ežero saloje jis nutarė pastatyti šią naują pilį, kurios statyba truko maždaug 15 metų. Pirmiausia buvo pastatyti centriniai rūmai, vėliau pats didysis bokštas ir apjuosta vidaus gynybinė siena. Vėliausiai buvo pastatyti pilies ūkio korpusai: glėklių ir maisto sandėliai, kazematai ir arklidės, išorinė gynybos siena ir 4 bokštai.

Milžinai ją statė, kaip legendą sako. Jie turėjo sugabenti apie 3 milijonus plytų suvilkę daugybės didžiulių lauko akmenų. Ir visa tai suvežta per vandenį į salą. Nemenkesni tačiau dvastose milžinai ją ir atstatė. Didį garbė už tai tiems tėvynainiams, kurie gerbia Lietuvos senovę ir iš jos sau stiprybės semiasi.

Pilies restauravimas trukęs apie 10 metų/1953-1962/ Tai maždaug tokie mano pirmieji išpuodžiai, kapsulės formoje apie šią šekspyrių laukų pilį. Skaitytas gavo pajusti tik mažą dalelę to, kas slypi ten, už tų masivių viduramžių sienų.

Čia kadase ji jaudindavo širdis ne vieno Lietuvos praeities gerbėjo, kuomet jie regėdavo ją laukų negandų sugriautą ir jos varginus grūvėjusius jau pačios gamtos naikinamus.

Mūsų didysis Tautos dainius Maironis jos grūvėjusius giliai apgailejo savo poezijoje. Dabar jis gali sau ramiai ilsėtis matydamas, jog stelos skundas buvo tautos išgrįstas ir jos sūnūs atliko puikų ir aukštai pagirtiną darbą.

ALGIMANTO

LIETUVIS JAV KONGRESE - Svajonė ar Realybė?

Reikalas, apie kurį čia norima kalbėti, iš kart gali atrodyti, lyg visiškai neliestu kanadiečių lietuvį. Tačiau, kai susipažinsime su visa esme, norėtum tikėti, kad mūsų šiauriniai tautiečiai pajus ir supras svarbą ir svarbiausią, reikalingą padėti ir prisidėti prie tikrai neeilinės reikšmės ir galimo poveikio/įvykio, kuris, bent kol kas gali būti vienkartinis ir negreit pakartojamas.

Spaudoje jau buvo užuominų apie visai neblogas galimybes šiais metais praveisti pirmąjį ir vienintelį lietuvį į Jungtinių Valstybių Kongresą. Respublikonų partija prieš du metus prarado demokratų naudą 18-ąjį kongresinį distriktą, kurio teritorija apima tįrštai apgyventą pietrytinės Michigano valstijos dalį. Partijos planuose numatyta stengtis atgauti tą prarastą poziciją ir savuoju kandidatu tam postui numatė mūsiškį Algį Zapracką, jau devynerius metus aktyviai bendradarbiaujantį visokeriopame partiniame darbe ir šiuo metu valstijos respublikonų partijos hierarchijoje pastekusį vieną iš vicepirmininko postų. Jis artimai pažįsta-

Po šio nepaprasto dvastinio atsigalvinimo buvo pravarvė ir fiziškai atsikvėpti. Mūsų vadovai visą mūsų grupę nugabeno porą kilometrų į vieną iš daugelio čia esančių maudymosi vietovių. Jaunesnieji, krūmuose vikriai užsimaustė maudymosi kostiumus ir puolėsi į žalsvus kristalinius vandenius. Esant saulėtai vidurvasario popietei, geresnų sąlygų ir nebe reikėjo. Nėriau į vandenį ir aš pats. Teko parodyti savo sugebėjimus plaukyme. Rungiausi jau su jaunąja karta. Ir visų išskylančiųjų nustebimui, aš, be rodo, laimėjau tolumo plaukymo lenktynes. O kokie puikūs šie Trakų ežerų vandenys. Tokių čia, Montreale apylinkėse, niekur nerasi. Reikėtų gal važiuoti šimtus kilometrų norint ką nors panašaus surasti.

Taip visapusiškai atsigalvėję, jau dardėjome atgal į Vilnų. O dainos skambėjo, skambėjo lig pačios sostinės...

Bus daugiau.

mas ir bendradarbiauja su savosios partijos vadovais, puikiai orientuojasi partinėje strategijoje, aktyviai dirbo dabartinio Michigano gubernatoriaus ir jo padėjėjo rinkimų akcijose, taipgi panašiai ir sėkmingai darbuosį sen. R. Griffin per rinkime. Žodžiu, tie trys asmenys ir likusi partijos vadovybė galvoja, tiki ir visiškai remia Algį Zapracką, galvodami, kad jis šiuo metu yra vienintelis ir tikras kandidatas išstumti dabartinį demokratinį kongresmaną 18 distrikte. Amerikinė spauda jau pasigavo šį įvykį, kaip savotišką sensaciją, pristatydama Algį, kaip bėglį nuo komunizmo grėsmės, brendusį ir išsimokslinusių savo naujojoje tėvynėje. Kadangi distrikte maždaug vienas trečdalis balsuotojų yra skirtingų etninų kilmės amerikiečiai, analizuotojai tiki, kad šios grupės balsai yra pakankamai gausūs rinkimų rezultatų nusvertimui vienon ar kiton pusėn.

Lietuviai šlame distrikte, galia, labai negausūs. Algio Zapracko priešrinkiminė eiga darniai jungiasi visų artimesnių ir tolimesnių vietovių tautiečiai, kas lėšomis, kas tiesioginiu darbu / o tų darbų begalė.../,

visai neatsižvelgiant į partinius skirtumus.

Žinant, kaip svarbi, tiesiog būtina turėti lietuvių kilmės asmenį JAV Kongrese, net ir kanadiečiai lietuviai turėtų pajusti, kad tokiam tikslui yra reikalinga finansinė parama. Prisidėti tiesioginiai svetimos valstybės piliečiai prie amerikiečių politikos elgos ištatymais neleidžiama. Tačiau Kanados lietuvių organizacijos galėtų pagalogoti apie būdus, kaip lėšas-aukas tam tikslui būtų galima perduoti kitais keliais ir būdais, pav. abiejų kraštų Bendruomenės galėtų pervesti lėšas oficialiai visai kitu pretekstu, ne laužant jokių galiojančių ištatymų. Juk ir Kanados lietuvių surinktos aukos kasmet atvežamos VLIKo išdan New Yorko oficialiai ir legaliai. O jau pačio Tautos Fondo valia, kaip tas lėšas paskirstyti ir panaudoti. Yra žinoma ir kitų būdų. Svarbiausia, suprasti ir išsąmoninti, kad A. Zapracko išrinkimas pareikalaus daug, tikrai daug pinigų, nes bendrosios išlaidos yra didžiulės. Be pinigų nėra galimas saviškio išrinkimas ir bet kurios viltys ateičiai. Žinoma, didžiausia našta krenta ant pačios JAV Lietuvių Bendruomenės.

po chicagos dangum

OMAHOS LIETUVIŲ CHORAS, BUVO VEDAMAS B. JONUŠO. Nuotrauka A.P. račio

LIETUVIŠKŲ MARŠŲ kompozitorius muz. Biontus Jonušas paliko šį pasaulį, ir jo kūną priglaudė Omahos žemė. Jis Chicagoje gyveno, dirbo su Vyrų choru, išleido jo plokštelę. Vėliau, sukūręs lietuviškų maršų, įgrojo juos su Stuttgarto orkestru į čiuilį, Gudonį ir Žemgulį. plokštelę. Jie ilgai skambės mūsų tarpe. Lietuvoje mes

gerėjome jo kariniais maršais. Už juos jis buvo laimėjęs net 10-į premijų. Išvykęs į Omahą vadovavo Lietuvių Chorui. Jo maršai, giesmės, dainos kada nors nualdės ir į Pašilės kaimą, Ylakių valsčius, Mažeikių apskr. Mes, Chicago lietuvių, jungiamės į gedulą kartu su artimaisiais.

BALZEKO KULTŪROS MUZIEJUS surengė Pasijymėjusio Vyro Amerikiečio banketą. Tokiu išrinko Daniel M. MacMaster, Industrijos ir Mokslo muziejaus prezidentą. Jo muziejuje būna paroda tema Kalėdos Aplink Pasaulį. Ten kabo ir nepriklausomos Lietuvos vėliava, ten stovi kasmet Kalėdų eglutė, papuošta šiaudnukais, garšindama Lietuvos vardą.

Banketui vadovavo mūsų gen. konsulas J. Daudzvardienė.

P. BUGAILIŠKIO PARODA Tautinluose Namuose kovo 28 d. Lietuvių Tautinluose Namuose dal. Bugailiškis atidare parodą. Jis yra Lie-

tuvos gamtovaizdžių pertiekėjas, todėl jo parodos labai daug keno mėgiamos.

PANEVŽIČIŲ KLUBAS kovo 21 d. išklause dr. Čerškaus paskaitos apie Panevėžyje sovietinių karių nužudytuosius daktarus: Masčiulį, Gudonį ir Žemgulį. Susirinkimas juos pagerbė tylos minutė.

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ dabar jau turi virš 800 narių. Turį savo kvartetą ir orkestrą, kuriam vadovauja Markauskas.

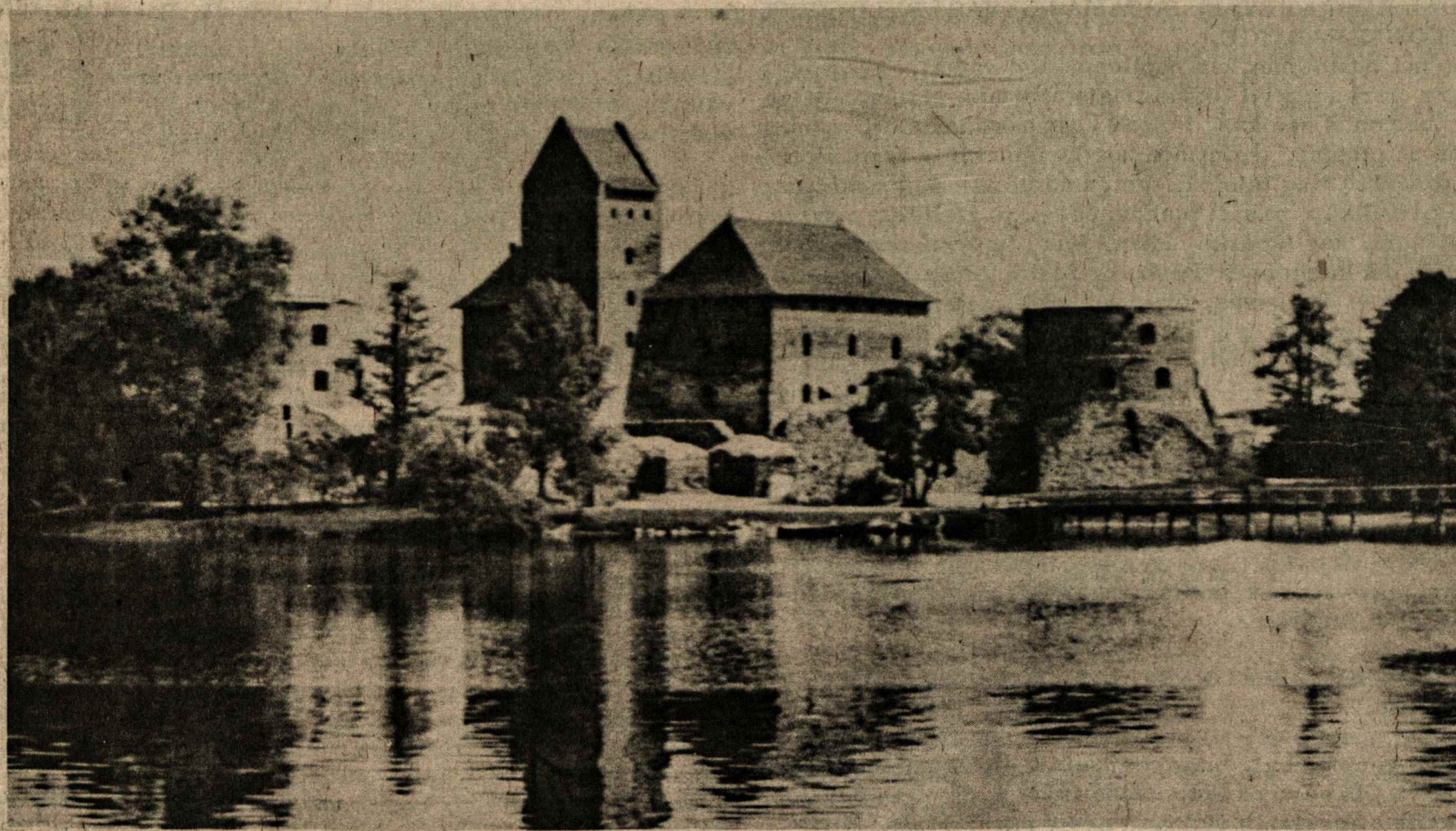
Gegužės 1 d. įvyksta Šaulių Namų atidarymas. Jie kainavo virš 80 tūkstančių dolerių. Pinigai atėjo iš šaulių aukų ir paskolų pavidalu, todėl iš banko, kaip pareiškė p. Išganaitis, nei cento neimta. Namų administratorius paskirtas J. Mackonis /2417-21 West 43 str. Chicago, Ill./.

Susitvarkę su namais, šauliai ieškos išgyti gražią gegužinėms vietą gamtoje.

PARODOS Visą žiemos laikotarpį, tal Jaunimo Centre, ar dviejose Čuriltono Galerijose, Balzeko Kultūros Muziejuje, net miesto viešojoje bibliotekoje buvo surengtos įvairios lietuvių menininkų parodos: P. Bugailiško, Vl. Štugždaitės, Bt. Kvildos istorinė spaudos ir veiklos paroda, Ant. Petrūkonio, pirmoji Vidos Kriš-

(Nukelta į 5 psl.)

3 psl.

Pelėsis ir kerpe apaugus aukštai Trakų štai garbinga piliis

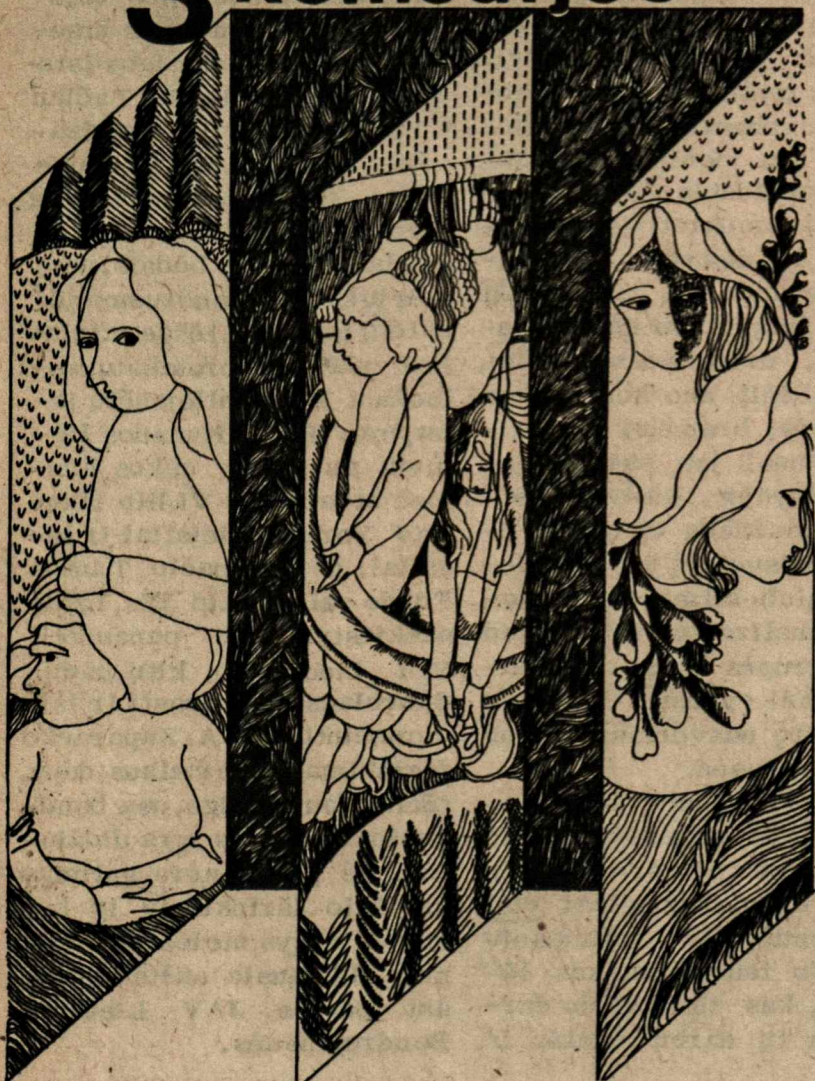
Jos aukštus valdovus užmigdė kapai, O ji tebestovi dar vis.

Maironis

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ANATOLIJUS
KAIRYS

3 komedijos

3 KOMEDIJOS, Anatolijus Kairys, 1975 m. Ilustravo dail. Zita Sodeikienė. Išleido knygų leidykla Dialogas, spaudė M. Morkūno spaustuvė. Kaina \$5. Šioje puikiai iliustruotoje knygoje randasi trys komedijos: Ku-kū, Didysis Penktadienis ir Bijūnai. Komedija Ku-kū Los Angeles Dramos Sambūrio praveistame dramos konkurse 1970 metais laimėjo II vietą. Vertintojų komisiją sudarė: prof. dr. C. Jasutytytė, prof. dr. E. Tumlenė, rašytojai Alė Rūta ir J. Tainis ir režisiorė D. Mackallienė. Didysis Penktadienis buvo pastatytas Čikagoje 1974 m. režisuojant A. Brinkal.

Anatolijus Kairys
Ištrauka iš:
RŪTOS IR BIJŪNAI

Visi juokiasi.
ALBINAS: Kas gimsta, kai poetas veda aktorę?
BIJŪNAS: Niekas.
ROMANAS: Palaiminti negimimieji! Jieems nereikės užsimušti.
ALBINAS: Gerai pasakyta. Įpilk. Neveltui jis rašytoju vadinamas.

Bijūnas pripildė stiklus ir iškėlė anksčiau padėtą Albino dešimkę.

ROMANAS: Septintas pasaulio stebuklas netikl stebuklas, ir vieną dieną sutris ir dulkės likusius šešis.
BIJŪNAS: Irgi išmintis, verta kanalizacijos.
ROMANAS: Gerai, kalbėkite apie mergas. Mažai žmonės neįvertina didelių idėjų.
ALBINAS: Štai imkite mūsų Elenutę. Ir liekna, ir graži. Flgūrėlė ir krūtinėlė-pasauly norėtum užmiršti, o neišteka...
Kodėl neišteka?
BIJŪNAS: Kad niekas neima.
ALBINAS: O kodėl neima? Tau, Bijūnai, niekada nesuprasti, kodėl gražios merginos neišteka.
ROMANAS: Aš jam pasakysiu. Ar pasakyti?
ALBINAS: Pasakyk jam gudžiškai. Atleiskite, lituanistai, efektui reikalinga išimtis.
ROMANAS: Tu- durnas!
ALBINAS: Tavo galvoj, kaip ir Elenutės krūtinėj-tuščia! O kai tuščia galva, tuščiai s ir kelnės.

Romanas juokiasi. Bijūnas nusisplauna.

ROMANAS: Dabar aš perku.
ALBINAS: Atėjo liūdnas, nustimęs, Tartum netekęs mylimos...
ABU: O kai išgėrė bonką vyno, Pradėjo leškoti kitos...
BIJŪNAS: Ko įpilti?
ROMANAS: Ko neturi. Užrašyk dūmais ore-kada nors, kur nors, kaip nors atsiskaitysime.
ALBINAS: Štai kitas pavyzdys. Živilė. Baikutė. Ir vėdelis toks, kad jau geriau niekam nerodyti. O iškėjo. Trilų bitnų susilaukė. Kai vyras užsimušė užmigęs prie valro po 16 valandų darbo, atrodė, kad štai linksmai moterėlė atėjo nelinksmos dienos. Nepraėjo nė metai, ji vėl iškėjo. Ir su trimis vaikais. Štai jums blogos gatvės, štai jums geri namai.

Prans Alšėnas

PETRO JURGĖLOS LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA

Vistiek nesenai, per Vlodo Morkūno malonę, su autoriaus dedikacija, mane pastekė imponantiškai atrodas ir kruopščiai paruoštas Lietuvos skautijos pirmūno, Petro Jurgėlos, veikalas Lietuviškoji Skautija. Pirmiausia-pagal Lietuvos enciklopediją ir jo paties pateiktas žinias- šis tas apie autorį.

Petras Jurgėla/Jurgelevičius/ gimė 1901 m. rugsėjo 30 d. Jersey City, N.J. Jis - Lietuvos kariuomenės kapitonas, publicistas ir, svar-

biausia, stela ir kūnu pasižventęs skautų veikėjas. Mokei Elizabeth, N.J., Taganrogo mieste prie Azovo jūros, Voroneže ir Vytauto Didžiojo gimnazijoje Vilniuje. Vėliau, išklauses du semestrus teislių fakultete, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Baigęs Karo Mokyklą- pasiūliko tarnauti kariuomenėj ir ištarnavo tenai ligi 1930 m. Paskutiniuosius 5-rius metus dirbo kariuomenės štabo spaudos ir švietimo skyriaus kaip leidinių redaktorių, kalbos taisytojas ir vertėjas. 1931 m.

grįžo į JAV.

1932-35 m. buvo Darlauso Girėno skridimo, o vėliau - paminklo statymo k-to sekretorius ir propagandos vedėjas.

1933-35 m. Chicagoje liet. kalba m-klos vedėjas, vėliau - Amerikos lietuvių s-gos centro v-bos sekretorius ir kitų lietuviškų junginių veiklus narys- pirmininkas, sekretorius etc.

Vienok jo visuomeninė veikla- daugiausia susijusi su skautija, kurios faktinuoju kūrėju- jis ir buvo Lietuvoje. Taip pat buvo/ir dabar tebėra/nepašalinančių skautų veikėju, jų propagautoju spaudoje, skautinės spaudos leidinių redaktoriu ir rašytoju, etc.

Spaudoje reikštis pradėjo 1915 m. Tai gi prieš 60 metų! O dabar- žvilgsnis į Petro Jurgėlos naująji- kapitalinį veikalą Lietuviškoji Skautija.

Knyga- įprastinio monografijos formato. Ją išleido Lietuvių Skautų Sąjunga, iliustravo- Paulius Jurekus, vardiną sudarė- Ona Saulaitienė, spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyn'e, N.Y. 1975 m., 824 psl. apimties. Kaina ir tiražas nepaminėti.

Nė žiūrint leidinio daugialypiško-atsimintimais, istorinė apžvalga, tautos prieauglio auklėjimas-ugdymas-veiklas labai kruopščiai paruoštas. Jis bus itin naudingas netik skautams ir jų veikėjams, bet ir kiekvienam lietuviui, besidominciam lietuviška pareiktimi ir jos kultūra. Knygoje daug istorinių iliustracijų- nuotraukose, spaudos ir skautiškų leidinių ištraukų ir daugybė lietuvių veikėjų pavardžių. Onos Saulaitienės paruoštas vardynas užima net 51 puslapį.

Leidėjai- Lietuvių Skautų Sąjunga svetur-savam žodyje šitaip pasisako: "Lietuvių skautybės praeitis ilga, įvairi ir gili netik ugdant lietuvių jaunuomenę, bet ir reikiantis Lietuvos bei lietuvių tautos gyvenime.

"Lietuvių skautybė, maždaug nuo 1918 metų lietuvių jaunuomenę auklėdamas pagal skautybės įkūrėjo Ro-

berto Baden-Powell'io skautavimo sistemos idėjos, sukelė ugdyti pilnaties lietuvišką asmenybę savo ideologiniais principais, išreikštais šuku Dievui, Tėvynei, Artimui, skauto-skautės įstatais ir įžodžiu".

Gi pats autorius, Petras Jurgėla savo žodžiu užbaigiamomis mintimis, išreikškia šitokią dedikaciją:

"Šis veikalas skirtas lietuvių skautijai, jos vadams, vadovėms, rėmėjams, globėjams, skautavusiems lietuviams bei lietuviams, jaunuomenės auklėtojams ir motinoms-tėvams, kurie leidžia ir atleis leis savo vaikus į LSS vienetus, kad jie būtų pagal lietuviškos skautybės sistemą auklėjami sąmoningais ir veikliais krikščionimis lietuviams".

1976 m. kovo 20-21 d. d., Toronte buvo ruošlama šventė su sueiga, pamaldomis, arbatėle ir knygos Lietuviškoji Skautija sutiktuve- mis bei solistės G. Čapkauskienės koncertu. Buvo pažadėjęs dalyvauti ir LSS pirmūnas bei knygos autorius v.s. Petras Jurgėla, tačiau, jam staiga susirgus, šventės rengėjų k-tui nutarus, šventė atidėta į ankstyvą rudinį.

Pagal Darbininko pranešimą, Lietuvos skautos Skautijos sutiktuves jau yra padarę newjorkiečiai lietuviams. Esą, apie 120 skautijos draugų bei esamų ir buvusių skautų veikėjų, susirinkę Kultūros Židiny, š.m. vasario 29 d. šilnai ir nuoširdžiai sutiko Petro Jurgėlos knygą. Knygos autoriai buvusios sukeltos ovacijos, kaip padėka už jo paaugusius 30 metų knygos paruošimui.

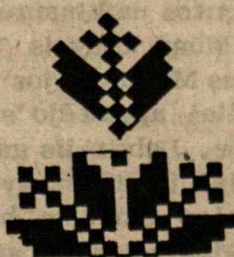
Iš to paties aprašo sužinome ir knygos tiražą, jos išleidimo kaštus ir knygos platinimo sėkmingumą. Išleista 1.500 egz., išleidimas- prašokęs 15.000 dol. Apie 900 egz. knygos jau tuomet buvo išplatinta. Taigi, pasisekimas- neblogas. Sėkmės veikalui toliau plisti, o autoriui- pasveikti, susitiprėti ir rudenį- atvykti Torontan į knygos sutiktuves!

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/tesnys/

Jelgu našlaičiams ar nepilnamečiams vaikams kokią skriaudą kas padarytų, tai globėjas jų vardu gali tai išieškoti teismo keliu, tačiau negali nieko to, kas yra vaikų, prarasti, o jei jis ką prarastų, tai vaikai, sulaukę pilnametystės, gali ieškoti tuo būdu, kaip yra ankstyvesniame straipsnyje nurodyta. Taip pat jie galės, sulaukę pilnametystės, kelti bylas savo urėdo teisme dėl visų skriaudų, dėl kurių globėjas nieko nepadarė, kad tik suaugę nepraleistų žemės išsienėjimo.

Jei kas pašauktų nepilnamečius vaikus teisman dėl dvaro, tiek iš tėvo, tiek iš motinos pus paveldėto, arba dėl pirkto, arba dėl užtarnauto, tai nustatome, kad tie vaikai, kaip ir globėjai, neprivalo būti teisme atsakovai, o teismas turi atidėti ir sustabdyti tokią bylą savo sprendimu iki vaikų pilnametystės. Tie vaikai, kurie sulauks pilnametystės, turės atsakyti dėl to teisme, tai šaliai, kuri skundė, kai tik bus urėdo dėl to pašaukti, jokių išsienėjimų dėl tokio ilgo tyliėjimo neatsižvelgiant, kad tik tas skundėjas, vaikams sulaukus pilnų metų, nepraleistų žemės išsienėjimo.

4. GLOBĖJAS MEGALI VAIKŲ TĖVIŠKĖS PARDUOTI ARBA PRARASTI.

Taip pat nustatome, kad globėjas negali vaikų tėviškės parduoti ar kuriuo nors būdu jos prarasti, taip pat nei turto sumažinti, nes, jeigu taip pasielgtų, vaikai, sulaukę pilnametystės, gali iš valdytojo per teismą išieškoti paveldėtąjį turtą. Ir dėl to žemės išsienėjimas negali įleis kiti, dyti, kad tik jie, sulaukę pilnametystės, to išsienėjimo, kuris kurliam asmeniui priklauso, nepraleistų.

6. NEPILNAMEČIAI VAIKAI NETURI TEISME ATSAKYTI, IŠSKYRUS TIK KETURIS ATVEJUS: DĖL DVARO IŠPIRKIMO,

MO, DĖL TĖVO DUOTOS GARANTIJOS, DĖL PAVELDĖJIMO, DĖL KURIO TĖVAS, BŪDAMAS GYVAS, BYLINĖJOSI IR BYLOS NEPABAIGĖ.

Taip pat nustatome, kad nepilnamečiai vaikai, pašaukti teisman, turi atsakyti tik keturiems atvejais: pirma, jeigu tėvas, būdamas sveikas, laikyti kurį nekiliojamąjį turtą užstatu už pinigų, o giminės norėtų išpirkti tą turtą iš vaikų ir pašauktų juos teisman tam, kad įteiktų jiems pinigų, tai jie privalo apsiminti pinigų per savo globėją, o dvarą atiduoti tam, kas išporko; antra, jeigu jų tėvas davė kam garantiją dėl kurio nors dalyko or ir dėl tos garantijos tėvas, būdamas dar gyvas, buvo pašauktas teisman, tai po tėvo mirties vaikai, jeigu juos tas garantijos gavėjas pareikalautų garantiją įvykdyti ar pašauktų teisman, turi jam atsakyti ir atpalaiduoti jį nuo garantijos, nelaukdami savo pilnametystės; trečia, jei tėvas, būdamas dar gyvas, dėl kokio paveldėjimo būtų turėjęs bylą ir jos nepabaigęs būtų numiręs, tai vaikai per globėją turi atsakyti teisme, bet jeigu tėvas būtų buvęs šauktas atsakovu, bet į teismą nebūtų stojęs, tai tokia byla turi būti atidėta iki vaikų pilnametystės ir dėl to vaikai neturės atsakyti, nebūdami pilnamečiai; ketvirta, savo tėvo skolas turės mokėti, neatsižvelgiant savo nepilnametystės.

8. KAIP TURI ATLIKTI PAREIGAS TIE, KURIE TAMPA GLOBĖJAI.

Taip pat nustatome: jei kas pavestų savo vaikus ar turtą, ar žmoną keno global, tai globėjas turi elgtis šitokiu būdu: paėmęs vižį iš savo pavieto urėdo ir be jo dar tris bajorus, pasiūkėjimo vertus, liudininkais, turi surašyti visą turtą, žmones ir pajamas, bandas, arklius, nelaisvąjį šelmyną ir visus lobius: auksą, sidabrą, brangenybes, pinigų, perlius, drabužius, šarvus ir visus kilnojamuosius daiktus. O po to

iš to vižio ir tų bajorų šlektų, pasiūkėjimo vertų, globėjas turi palmti du sąrašus su jų antspaudais; vieną sąrašą turi palikti pas save, o antrą turi atiduoti pavietui, to pavieto valdai, arba senūnui. O kal vaikai sulauks pilnametystės tai tie globėjai turi vaikams perduoti viską pagal anuos sąrašus ir turi atiduoti vaikams visas pajamas, kurias iš turto, medaus ar grašių duoklių susidarytų visa, ką bebūtų per tuos metus surinkę. O kas susidarys iš žemės ūkio, malūnų ir teismo sprendimų, globėjai turi panaudoti sau ir savo reikalams už savo darbą; be to, turi žemės tarnybą atlikti ir vaikus maitinti ir rengti. O su ta arlama žeme, su kuria tą dvarą paėms, su ta turi taip pat ir atiduoti. Bet sidabrinės bei baidų ir kitų pajamų jie neturi ir sau imti. O jeigu globėjai kitas gėrybes ar lobius prarastų ar žmones išvaikytų ir tai būtų teisme įrodyta, tai jie turi atlygti viską vaikams, pagal sąrašus, iš savo turto.

9. GLOBODAMAS SVETIMĄ TURTĄ, NETURI IŠ JO SAVO BAUDŲ MOKĖTI.

Jei kas, svetimą turtą globodamas ar kaip užstatą laikydamas, kokių skriaudų ar skolų kaltinams padarytų, arba turėtų mokėti pinigines baudas valdovo naudai, arba dėl kitų kurių dalykų teismo būtų baustas, tai toks kiekvienas, vyras ar moteris, jeigu neturėtų nejudomojo turto, nutelstas dėl tokių dalykų turi atsakyti savo judomuoju turto, o jeigu ir to neturėtų, tai turi atsakyti savo asmeniu.

15. KAS GALI DARYTI TESTAMENTĄ SAVO NEKILNOJAMAJAM TURTOUI IR KAS NEGALI.

Taip pat nustatome, kad kiekvienas yra laisvas ir galės daryti dėl savo turto testamentą, išskyrus šluos, žemlaid išvardintus asmenis, kurie todėl negalės, nes jie pagal įstatymą nieko neturi savo, ką galėtų laisvai kam nors palikti testamentu. Visų pirma, nepilnamečiai, vienuoliai, gyveną privilegijuotame vienuolyne, priėmę vienuolystę ir davę įžadus; sūnūs, neatsidalinę nuo tėvo, išskyrus dėl jų pačių išgyto ar užtarnauto turto; svetimon valdžion atiduotieji, tai yra yokie, kurie būtų kitam atiduoti su jų turto; bepročiai, eretikai, belaisviai, besikraustą iš proto; tačiau pastarieji, jei jie protą atgaus, turi teisę daryti testamentus.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"PRAKEIKIMAS" gimiau
vlešbučio kambaryje, mirš-
tu vlešbučio kambaryje V' -
prleš mlti taré Eugene
O'Neill.

Ir tikrai, jis gimė 1888 m.
spalio 16 d. New Yorke vleš-
butyje ir mirė 1953 lapkri-
čio 27 d. Bostone talp pat
vlešbutyje. Labiausiai gal-
lėjosi, kad neužbalgė ciklin-
nės amerikiečių šeimos
dramos, turėjusios valzduoti
JAV-bių "mažąją istoriją".
Septynerių metų ji tėvai
paliko vaikų mokykloje /St.
Aloysius Academy for Boys/
Bronxe, N.Y. Jam nepatiko
nei Betts Academy /mokyk-
la/ Stamforde, Conn.

Princeton u - te daugiau
gėrė, nei studijavo. Metės,
trejetą metų bastėsi, skaitė.
1909 m. spalio mėn. vedė ne-
mylmą merginą. Nenorėda-
mas tėviskos atsakomybės,
prlešprašė vykti su tėvu į
Hondurą. Džiunglėse gavo
maliariją, bet padėjo pa-
grindus "The Emperor
Jones". Buvo 21 metų.

Grižęs pas žmoną 1910 m.
pavasari, netrukus išburiavo
su norvegų barka aplink Ar-
gentiną. Dvejus metus pra-
leido jūrose ir uostuose Pie-
tų Amerikoje, Anglijoje, New
Yorke. Gautieji išpūdžiai
paliko gilų įtaką jo būstinų
raštų veikėjui psichologijai,
galvosena, charakteristikai.

1912 m. pavasarį persiskir-
ria su žmona. Nesulaikoma
geria, bando nuslūdyti daug
laiko praleidžia Harry Hope
salūne, davusiam idėją "The
Ice-man Cometh". Ir tu metų
gruodžio mėnesį nutaria
bandyti pasidaryti rašytoju.
Sušlubavus sveikatai, keletą
mėnesių praleidžia sanato-
rijoje.

1914 m. rugsėjo mėn. pra-
deda Harvardo u - te mokytis
valdinčių rašymo pas prof.
George Pierce Baker.

1915 m. rugsėjo mėn. ban-
dė kurti, bet daugiausia lai-
ko praleidžia salūnuose be-
gerdamas.

1916 m. vasarą nežymus
provincijos teatras Cape Cod
pastatė jo "Baund East for
Cardiff". Didelis paskatini-
mas autoriui.

1918 m. balandžio mėn. ve-
dė novelių rašytoja Agnes
Boulton. Jis pradeda rašyti
"Beyond the Horizon", ku-
ris 1920 m. vasario 2 d. pa-
statytas Broadway. Kūrinys
suteikė rašytojišką garbę ir
Pulitzer premiją. Jis buvo
31 metų.

Iš filmos "Anna Christie"

1920-1926 m. jis parašė ir
buvo suvaldinči: "Anna
Christie", "The Emperor
Jones", "The Hairy Ape",
"Desire Under the Elms" ir
"The Great God Brown".

Pradėjo rašyti "Strange In-
terlude", kuris Broadway
pastatytas 1928 m. sausio
30 d. Scenoje vaidintas pen-
ktas valandas, su petrauka
pletums.

1929 m. liepos 22 d. per-
siskyręs su antrąja žmona,
veda trečiąją - Carlotta
Monterey, tris kartus per-
siskyrusį.

Po trijų metų rašymo, 1931
m. spalio 26 d. scenoje nu-
skamba "Mourning Becomes
Electra". 1933 m. duoda vie-
nintelę komediją "Ah, Wil-
demess".

1935 m. Eugene O'Neill
pradeda rašyti numatytą
vienolikos veikėjų seriją
kūrinį apie JAV-bes, vienos
šeimos tariamą istoriją.
Pilnai užbalgė tik "A Touch
of the Poet".

1939 m. prasideda negala-
vymai ir jis pradeda abejoti,
ar galės įvykdyti savo už-
sibrėžimą.

Šios trumpos eilutės toli
gražu nėra žymaus rašytojo
kūrinio nusakymas.

Eugene O'Neill kūriniai fil-
muose

Rašytojui nedaugelis teat-
rinų veikėjų scenoje patiko,
nedaugeliu filmų buvo pa-
tenkintas. Manė, artistai
nesugeba išreikšti jo min-
tis.

O'Neill sakėsi, nejautes
meilės filmams, bet... nuo
jaunystės dienų stengėsi su
savo veikalais patekti į ek-
raną. Pradžiai nesėkminga.
1916 m. parašė vienam ar-
tistui "The Movie Man",
valzduojanti beproti ameri-
kiečių filmų gamintoją, at-
sidūrusį Meksikoje ir bes-
stengiantį pakelti savo pa-
ties tvarkaraštį.

Igudęs, stengėsi parašyti
veikalą jo mėgtamam filmų
artistui Lillian Gish. Gražus
sumanymas neišdegė. Vėliau
viena didelė Hollywoodo fil-
mų studija jį pakvietė para-
šyti vaidinimą, tinkantį gar-
slajai Jean Harlow, kurios
jis negarbino. Studija jam
telegrafavo į Paryžių ir pra-
nešė pageidavimus. Atsaky-
mo sulaukė dvidešimtyje te-
legramos žodžių: devyntol-
ka iš jų buvo žodis No/ne/
ir dvidešimtojo pats pasi-
rašė - O'Neill.

Iš filmos "The Long Voyage Home"

JAV-se pagaminta nema-
ža filmų pagal E.O'Neill ve-
kalus: pirmasis 1930 m.
"Anna Christie", kur Greta
Garbo pirmą kartą prabilo
garsiniame filme. Tas pats,
dar nebylys, filmas pasta-
tytas 1924 m. autoriui gavus
\$ 7.000. Jam veikalas labai
patiko, artistai, režisūra,
viskas. To paties vardo gar-
sinio filmo visai nėjo žitūrė-
ti, nes draugai jam pasakė,
kad filmas "blogas".

"Strange Interlude" ekrane
parodytas 1931 metais su
Clark Gable ir Norma
Shearer. Teatre veikalas su-
vaidintas 1928 m.

1933 m. ekrane sublizga
"The Emperor Jones" su
Paul Robeson.

Pagal E. O. veikala "The
Long Voyage Home" jo drau-

gas Dudley Nichols parėngė
filmui, kuris pastatytas 1940
metais. Vaidino jaunas ar-
tistas John Wayne.

Pats O'Neill pritaikė fil-
mul "The Hairy Ape", paro-
dytą 1944 m. su William
Bendix. Autorius sakė, kad
Hollywoodas veikala nelei-
sina išleisti.

"Mourning Becomes Elec-
tra" filmui pritaikytas Dud-
ley Nichols, į ekranus iš-
leistas 1947 m. su Rosalind
Russell, Katina Paxinou ir
Raymond Massey neturėjo
jokio pasisekimo.

Filmų kritikai nežinojo,
kad E.O'Neill pats buvo pa-
daręs pakéitimus veikalui
"Desire Under the Elms",
ivedęs imigrantų dukterį
vietoje buvusios amerikie-
tės. Vaidino Sophia Loren.

Pasakoijimas — Grybai

Arėjas Vitkauskas

/Nuotykis Kaune, kadatse,
prieš i-ąjį Pas. Kara/

Anais laikais šluose už-
derėjo grybai. Pamiškės gy-
ventojas gali kapelką kitą iš-
juozupėlis gaus krūva auk-
sinių, kuriuos suriš į vienos
ventojas gali kapelką kitą iš-
juozupėlis gaus krūva auk-
sinių, kuriuos suriš į vienos
ventojas gali kapelką kitą iš-
juozupėlis gaus krūva auk-
sinių, kuriuos suriš į vienos

Juožupėlis visų patikimas
tik patalkys laiku ir turgu, kol
žmogelis. Dievobaimingas ir
šykštus, jis dažnai atleka
kaimynų įgaliojimus įgalio-
jimus, kai į turgu važiuo-
ja. Jo vežimelyje - druska,
silkės, žibalas, muilas, nuo-
lat mašellais, butellais ir
laikraštinių popieriaus ry-
šulėliais išdalina pakeltui,
kai Juozupėlis grįžta. To-
kiame žmogui visuomet gali-
ma patikėti. Jis, juk, po-
terius kalbėdamas važiuoja,
kai nieko kelyje nesutinka ir
kuinellis gauna progos pail-
sėti, lėčiau eidamas kad ir
į mažiausias kalveles.

Kvapios baravykų virtinės
sudaro šlandien įgalotinio
Juozupėlio vežimo turinį. Jis
važiuoja nušnūdamas, nes
malonu su savim tokį žmo-
nų pasitikėjimą vežti. "Pa-
imk, štai, ir mano virtinės!"
- sakė jam visi, įduodami
grybus, kurių prisikrovė pū-
nokus vežimėlis. Daug išeis
auksinių Juozupėlis "pamė-
lyvas" - jis atsimena kokios
virtinės kam priklauso, keno
įduotos. Šitos, štai, ant sto-
lo, šturkštaus, dar su ilis
kyšančiais spalvais stūlo Jo-

no Užubalnio, o anie, labai
raukšlėtai sudžiuvę baravy-
kai - Tiltinio. Už juos visus
Juozupėlis gaus krūva auk-
sinių, kuriuos suriš į vienos
nostinės skepetaitės kampą,
bet parvažiuodamas, neuž-
mirs teisingai išdalinti vi-
sus.

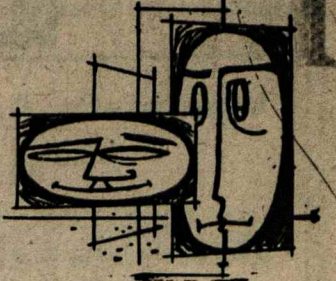
Privážlavus Aleksotą, kui-
žmonellai, veria ant stūlo ir
nells elna greičiau, pradėda-
mas lelstis į pakalnę. Kaip
turguje parduoda.
tik patalkys laiku ir turgu, kol
žmogelis. Dievobaimingas ir
šykštus, jis dažnai atleka
Jau visai arti nusileidimo
išelna į kelią trys "saldotai".
Saldotai, ne kareiviai, / gal
dar žalnieriiai; tik tais var-
dais tuomet jie težinota/.
Kaunas - aptalsytas mūrais,
grloviais, nepritelus nepa-
šulėliais išdalina pakeltui,
ims! Daugelis anais laikais
gerai uždirbdavo, su arkliiais
ir vežimais dirbdami prie
sustiprinimų darbų. Mil-
jonus rublių caras Kauno su-
stiprinimui išdėjo!

Kareiviai, prisitartinę prie
lėtal slenkančio Juozupėlio
vežimo, prieina prie kulno
ir stabdo.
- Nuoo!... - lyg raginda-
mas arkį, lyg klausdamas,
burbtella Juozupėlis. Bet ve-
žimas sustoja.

- Čto tut vezloš, staryj? /
Ką čta veži, seni? / - už-
klausa du prieidami, tuo
tarpu, kai trečias laiko arkį.
"Saldotai" kalba ir elgiai
"draugiškai" - ne "vajauna
palaženija" / karo padėtis/
sukalbami žmonės...

Nespėja romusis Juozupė-
riausio, šturkštaus, dar su ilis
susigrębtį mintyse, ka-
reiviai jau klioja baravyku

KREVI VEIDRODŽIAI

Kregždė reklamoje

Viename Amerikos mieste viršum banko
durų kregždė susilipdė sau lizdą. Greta to
lizdo tuojau buvo įrengta šitokia šviesos
reklama:

„Net ir kregždė pasirinko mūsų banką
padėti savo kiaušiniams!“

PADARĖ IŠVADĄ...

Paryžiuje buvo eksponuojamas žymaus prancūzų impresionisto
Edgaro Dega paveikslas „Baletas“. Dailininkas už jį gavo 400 fran-
kų. Tačiau paveikslas parodoms davė net 500 tūkst. frankų pelno.
Kada Dega išgirdo apie tai, jis su šypsena pasakė:
— Gera suma. Lenkynių arklys susilaukia to paties. Arkliđės
gauna pinigų, o arklys — avizas.

LAIKU APSISPRENDĖ

Vokiečių dailininkas Maksas Slefogtas iš mažens buvo labai ga-
bus muzikai ir ilgai svarstė, kuo tapti — dailininku ar tapytoju.
Karią apie tai jis papasakojo pažįstamam. Šis paklausė:
— O kodėl jūs atsidėjote tapybai?
Slefogtas atsakė:
— Aš esu praktiškas žmogus ir manau, kad, praradęs balsą, jo
nebesugrąžinsiu, o pametęs teptuką, galėsiu jį vėl lengvai išgyti.

virtinės, gėrėdamiesi kaip
aristokratai naujais perlų
karoliais.

- Gryby! - perkirsdami
žodį, maloniai stebisi ka-
reiviai. - Gry-by!

- Grybai. Taigi... - atsako
Juozupėlis.

O tuo tarpu /Juozupėlis
lis nematė/, baravykų sura-
dėjai pamerkė draugui prie
arklio ir šis, griebęs arklio
snukį abiem rankom, ėmė
gręžti kaklą. Arklys pasi-
purė, galva išsprūdo iš ka-
reivio rankų, bet vėl sugavęs
ją nevidonas dabar jau stip-
riau suėmė ir smaigla kul-
nų, sukdamas kaklą į grąžta.
- Na, ką tu ten dabar da-
rai, žmogau Dievo?! - išsi-
gandęs už arkį lipa lauk iš
vežimo Juozupėlis, o nevido-
nas nebėga, arklio nepalei-
džia.

- Eik šalin, nevidone - ką gi
dara!... - nei piktai, nei ro-
dos, labai susijaudinęs, ka-
kalba Juozupėlis, bet ka-
reivis tyčia nelina šalin.

Vėl ir vėl nori Juozupėlis
nustumti nevidoną "saldotą",
užguldamas jį savo šonu, bet
šis nelina ir gana. Taip jis
laukėsi, kol jam reikėjo. Vos
tik prie vežimo nebeliko ki-
tų dvejų saldotų, paleido
arkį ir tretysis. Glosto
Juozupėlis arklio snukį,
glosto ir kalba:

- Pasmaugti arkelį - no-
rėjo, nevidona! - pasmaugti!...
Aš - jiems!...

Bet - žvilgt į vežimo pusę:
kareivių nebėra.

Grįžta Juozupėlis į sėdynę
ir randa mašą, kuriuo buvo
užkloti grybai, atmetą ant
"drabynų" - o grybų nebėra...

Tą vakarą Juozupėlis gri-
žo namo poteriaudamas, ne
kaip paprastai, garstai. Vi-
jo kulnų, dūsavo... Ką sakys
žmonėms - jis, teisingasis
Juozupėlis?!

O kareiviai pasidalinę
auksinus ir išgėrė tris bute-
lius alaus, kuriuos žydėlis
dar pridėjo, išėjo pramo -
gauti...

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę,
neidamos ir nesidėdamos į sandėlius su okupantais ar jų įgalio-
niais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00,
trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JA' vietose metams
— \$26.00, pusė metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio-
se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio
vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipaži-
nimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Jony's Photo Studio

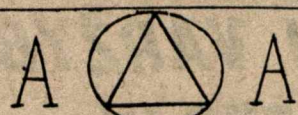
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

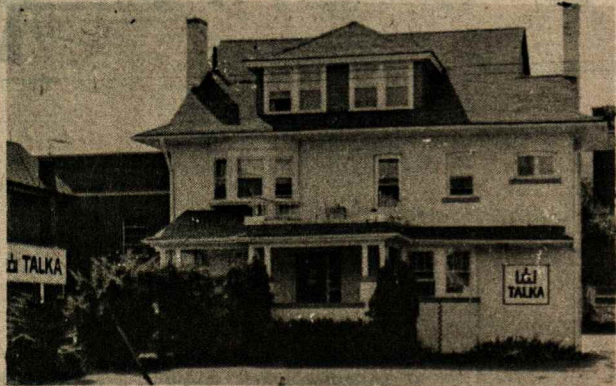
JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI —
ATEIK PAS MŪS. MES GALIMĖ
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiądienį, NL redakcijos patalpose (7722
George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietu-
viškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjus pas mus
— nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink:
Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.),
Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš \$7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

DARBŠTŪS

AUKURIEČIAI

Hamiltono Dramos Teatras Aukuras pastatė A. Rūko 3 v. linksmą nutikimą Bubulis ir Dundulis, kuris buvo parodytas Toronte š. m. sausio 17 d., Londone — balandžio 24 d., Windsor — balandžio 25 d. Hamiltone vaidins gegužės 15 d. 7 val. Jaunimo Centre. Prie plokštelių muzikos bus galima pasišokti ir pasivaikinti kava ir pyragėliais. Rudenį Bubulis ir Dundulis bus buvęs į Cleveland'ą. Nors ši komedija buvo statyta ir kitų teatro grupių, bet melas žiūrėti. Aktorių sąstatas nedidelis ir lengva nuvežti parodyti kitoms kolonijoms.

Jaunieji Aukuro nariai pasirodė šv. Kazimiero minėjime kovo 7 d.

Aukuriečiai Elena Dauguvietytė- Kudabienė, Marytė Kalvaitienė ir Algis Ulbinas dalyvavo CBC sukamame filme, kuris rudenį bus rodomas televizijoje, serijoje Emigration.

Lapkričio mėn. Toronte, St. Lawrence Centre daugia kultūriniam teatrų festivaliui Aukuras paruoš 2 trumpas komedijas: R. Spalio Batai ir A. Mirono Klevų Alėja.

Nors aktorė Lina Verbiokaitė- Sawitz ir persikėlė į Collingwood'ą, bet ir toliau vaidins Aukuro pastatymuose. Linkime jai gražiai iškurti ir džiaugiamės, kad iš aukuriečių tarpo nemano pastatyt.

IV Dramos Festivaliui, kuris įvyks Toronte 1977 m. gegužės mėn., šiuo metu skatomi veikalai, tinkami Aukuro sąstatui.

Aukuro jaunieji dalyviai talentų festivalyje — varžybose Toronte gegužės 1-2 d. d. Ad.

sudbury

ŠAULIŲ KUOPOS VEIKLA

"Maironis" šaulių kuopos moterų iniciatyva sušaukė šaulių ir visuomenės suspažinimo karytę. Vadovavo šaulių moterų p-kė Jadvyga Labuckienė, jai talkininkavo šaulės: B. Stankuvienė, I. Raškevičienė, M. Stepšytė ir viešnia iš Saul. Ste. Marie, V. Grinius ir šauliai. Lietuvės moteris paaukojo fantus loterijai ir lietuviško malsto /kepinių/ skanėstų. Buvo parodytos vietinės gamybos skaidrės filmas iš PLK Pietų Amerikoje /parodė ir aiškino mok. Vytautas Krucas iš Toronto/, 1964 m. Lietuvių Bendruomenės gyvenimo apžvalga, keltanti po dabartinę Lietuvą vaizdai ir saulėtoji Florida /rodė ir aiškino Zigmąs Labuckas/. Svečių prisirinko pilna Christ The King šventovės salė. Gautas pelnas paskirtas "Maironis" šaulių kuopos veiklai. Džiugu, kad ši parengimą parėmė kun. A. Sabas, išsilyginamas šauliams veltui pastinaudoti šventovės salę. Džiugu, kad lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai įvertino šaulių moterų pastangas ir taip gausiai dalyvavo kultūrinio pobūvyje. Tai labai gražūs šaulių ir Sudbury lietuviškosios visuomenės bendradarbiavimas.

ronto /, 1964 m. Lietuvių Bendruomenės gyvenimo apžvalga, keltanti po dabartinę Lietuvą vaizdai ir saulėtoji Florida /rodė ir aiškino Zigmąs Labuckas/. Svečių prisirinko pilna Christ The King šventovės salė. Gautas pelnas paskirtas "Maironis" šaulių kuopos veiklai. Džiugu, kad ši parengimą parėmė kun. A. Sabas, išsilyginamas šauliams veltui pastinaudoti šventovės salę. Džiugu, kad lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai įvertino šaulių moterų pastangas ir taip gausiai dalyvavo kultūrinio pobūvyje. Tai labai gražūs šaulių ir Sudbury lietuviškosios visuomenės bendradarbiavimas.

"Šiandien, kaip aras, laisvi plūčiatai / Raudona ranka čia Jūs neliečia / Pensija gautaisvas rytoj / Ir nebegraso vargo pavojus /.

Linkim gyventi ramiai, be darbo / Bet nesuteršti lietuvių vardą / Sveikai gyventi gamta ir saulė / Laikui praleisti — spauda, meške rė ir žvilgsnis į pasaulį.

Su šiais žodžiais Vladas Kriaučiūnas ir Povilas Liutkus buvo palydėti į INCO pensiją. Š. m. kovo mėn. 27 dieną jiems p. p. J. E. Staškų namuose buvo sušauktas išleistuvų pobūvis. Dalyvavo per 40 jų draugų ir pažįstamų. Tą pačią dieną Vladas Kriaučiūnas atšventė savo 65 metų gimtadienį. Juos sveikino LB valdybos p-kė Jadvyga Labuckienė, šaulių vardu Juozas Staškus ir kt. Vist linkėjo sėkmės pensininko gyvenime taip pat prašė, kaip daug laisvo laiko turinčius, aktyviai reikštis bendruomeniniame ir organizaciniame gyvenime. Abupensininkai yra aktyvūs lietuviai. Jiems išteiktos simbolinės dovanos. J.Kr.

Dail. A. Tamošaitis 70 metų amžiaus pagerbime, kovo mėn. 13 d. Toronte sėdi: dail. A. Tamošaitienė, A. Tamošaitis, B. Nagienė ir "TŽ" red. kun. P. Gaida.

popietė savuose namuose

Prie Išėjus Vartų

Vlatoje to, vėsinamoje salėje nuotalkinga muzika groja ritmingas šokių melodijas. Savuoju nusiteikimu šviesūs tautiečių veidai, o dar šviesesni jų apdarai primena tarsi džiugiančias šmėklas. Savo geromis nuotalkomis ir saulėje parudavusiomis šypsenomis jie, tarsi angelai, kviečia linkusius brolius prie palaimintų išėjus vartų. Prie tokių vartų, kur amžius netenka reikšmės. Kur laikas sustoja. Kur amžina vasara, kur nebėra vargų ir žemos šalčių. Kur 89 metų klubo vadovas pasakoja savo organizacijos ateities planus, kur 84 metų tėvynainis prie baro savo stiklėlių skalutimi lenkia tik iš pliažo atėjusį, dar raudoną kaip vėžį, tik trumpai čia viešintį šiaurietį. O į moteris ten net miela pažūrėti. Jos ten puošnios ir šokio entuziastės. Ypač tokios, kurios nepraleidžia nei vieno šokio. Vyrams daugiau koncentruojantis prie baro, jos šoka vienos su kitom. O jų amžius verčia stebėtis, matant jas kopiant per septintą ar aštuntą dešimtį.

Dar kas stebina pietuose žlėmojusius tautiečius, tai ten jau iškūrusių tėvynainių darbštumas. Ir ne bet koks darbštumas, bet nuoseklus, pelningas polėktis pagrįstas apčiuopiamo gėrio sėkimas. Mūsų tautiečiai, kaip taisyklė, ten gyvena gražuose namuose, tvarkingose sodybose, važinėja puikiose automobiluose, o priešui dar turi plaukų junginius. Ar tai apartamentus, ar motelukus, ar kuklesnius nakvynės namukus. O neturint tokių, mūsų žmonų išradinėjimas vistiek sukausi apie savų troškimų praturtinimą. Turint tik vieną erdvią pastogę, visuomet atsiranda vietos iš žemos šalčių atskubėjusiems artimiesiems, kurie ne tik praturtina materialinius polėktis, bet išblaško ir besikaupiančią monotonią.

Jau perėltą rudenį visas būrelis buvo susitaręs, kad tik grįžę iš žieminių atostogų, susirinks čia Verbių sekmadienį ir pasipaškos savuosius išpužius. Gerai papietavę Lietuvių Namų šeimininkų pagamintais pietumis ir galvindamiesi iš Lokio baro užsakytais gėrimais, visi sutinka, kad šioji galvos rūšis, esančiuose Lietuvių Klubuose pietuose, yra pigesnė. Tiek alus, tiek bent kokie stipresni mišiniai, ten kainuoja tik 50 c. O jeigu koki sekmadienį išpuola kurio klubo mecenato paminėjimas, tą dieną prie pietų išgėrimas duodamas veltui.

Žodis po žodžio, besismaguraujant amžinos vasaros kraštų patirtims, beveik

visti sutinka, kad, nežūrint tos palaimintos šilumos, ten kažko trūkė. Ten nebuvo tos namų šilumos, to šeimyninio jaukumo ir tos įprastos lietuviškos atmosferos. Ten kažko trūkė sekmadienio klubų suėjimuose ir tuose baltai, kaip angelai /tokioje aprangoje esant ne tik moterims, bet ir vyrams/ apsiirėngusiuose mūsų tautiečiuose. Ne jų svetingume, ar jų nuoširdžiam valšingume. O, ne. Bet, apskritai ten esančioje visoje monotoniškoje.

Šiaurietiams lyg ir neįprasta, kad puikios, saulėtos sekmadienio popietės būtų praleistos šokiuose. Kartais ir nebologam orkestrui grojant, o salėje domiuojant baltutėlel, puošnial apsiirėngusiais lietuviškais publikai. Įpratus ir pasigendant lietuviškų pamaldų, savos bažnyčios, toji patirtis atrodo savotiška, net kiek neįprasta staigmena. Lyg to sekmadienio rytmetį nepatyrus iškiliosios dienos kilingumo. Ar netekus ko nors svarbaus, bendrame susikaupime ne išklusius to esminio, visiems tap įprasto šventiško nusiteikimo. O tuo labiau, jei tą viską papuošia gabaus mintytojo žodžiai, o visą aplinką skaidrina pasigėrėtinio choro skambėjimas.

LITUVIŲ NAMAI

Popietėje dalyvavo apie 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: L. Kolcevskis iš Lenkijos, D. Širvaitienė iš Cleveland'o, J. Jocas su žmona iš Delhi, Ont., P. Karys ir M. Plėnus iš Stayner, Ont.

Daugelį metų LN veikė lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla. Kuris laikas šiai skaityklai spaudą užsakydavo kooperatyvas PARAMA. Besikellant LN ir Paramai dabartinius namus, skaityklos reikalai buvo pamiršti. Šiomet vėl Parama skaityklai užsakė: Tėviškės Žiburius, Nepriklausomą Lietuvą, Draugą, Naujienas, Sandarą, Keleivį, Karį, Aldus, Lietuvių Dienas, Dirvą ir Lithuanus. Ši spauda esti LN posėdžių kambaryje ir kiekvienas lietuvis gali ją pasikaltiti. Nesmagu tikėtai, kad kankurte skaitytojai iš skaityklos laikraščius išsineša. Skaitykla prašo visus spaudą palikti skaitykloje ir nesinešti.

Atvelykto Sekmadienį ruošiamas Velykų Stalas būslas gražiai ir įdomiai paruoštas. Bus galima pamatyti, ką lietuvių ant Velykų stalų sudėdavo. Atėję nesigailės.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9½% už 2 m. term. dep.
8¾% už 1 m. term. dep.
7½% už taupymo s-tas
8¼% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9½% už asm. paskolas
9½% už mortgičius

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W., Visais kelių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulio skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

Kaina — \$6, studentams ir pensininkams \$4, jauniui iki 18 metų — \$2. Bus ir margučių rtdinėjimas.

Nario įnašus įmokėjo: J. Senkus ir L. Urbas po \$100, B. Jakutis \$50, P. Šutinis \$25 ir P. Mikėlonis \$5, —

SENIENŲ PARODA

Toronto lietuvių filatelistas ir numizmatų draugija Baltrex V su latvių ir estų draugijomis suruošė 3-4 bal. Pristatymo parodą salėje pašto ženklų, monetų, medalių parodą. Su eksponatais kolektojais dalyvavo JAV ir Kanados baltiečiai. Buvo išstatyta apie 120 gražių ir tvarkingai paruoštų rėmų. Pašto ženkluose, piniguose labai vaizdingai atsispindėjo visų trijų Pabaltijo valstybių istorijos. Lankytojų tarpe buvo ne tik baltiečiai, bet ir kanadiečiai filatelistai ir kt.

Parodą aprašė Toronto dienraštis The Globe and Mail straipsnyje Special display on Lithuania, kuriame trumpai atpasakota Lietuvos istorija ir aprašyta parodos eiga bei Darlaus ir Girėno skridimas į Lietuvą. Mes džiaugiamės, kad lietuvių filatelistai garsina Lietuvą. Iš New York'o buvo atvykę 4 lietuviai. Jų tarpe ir Kazys Motūzas /filminkas/, kuris pasakojo, kad ruošiamas leidinis anglų kalba apie Lietuvos pašto ženklus. Tą šaktų apskrities administracija.

New York'o lietuvių filatelistai. Sveikintinas užsimojimas.

Ta pačia proga K. Motūzas skundėsi, kad jo turimas filmas iš Lietuvos laukų/1936-38/ pradeda gesti. Jas reikėtų atnaujinti. V. Matulaitis Toronte tik dalį atnaujino.

K. motūzas dar turi vėlonies Olo pagamintą filmą apie lietuvių anglų kalbą, kuri buvo rodoma JAV valdžios žmonėms. Reikėtų ir ją atnaujinti. Šiuo svarbiu reikalu kas nors turėtų susirūpinti gal L. B. Kultūros skyrtus, ar pan. Kadangi filmų autorius jau pasiekė pensininko amžių, ar ne laikas būtų, kad tuos turtus globoti perimtų L. B. ir L. Fondas.

J. Karika

• Pristatymo parapijos visuotiniame susirinkime 1976 m. Tarybą išrinkti: E. Abramaitis, A. Arlauskas, V. Blreta, Inž. A. Čepas, Aušra Karkienė, Al. Kuolas, M. Petrulis, V. Taseckas, R. Sugaļa.

• Varpo choro metinis pavasario koncertas bus gegužės 8 d. 7 v. v. Lietuvių Namuose.

• Atžalyno penkmečio baltus šokliai įvyks gegužės mėn. 1 d. Lietuvių Namuose.

• Staiga mirė Augustinas Jasūnas, 67 m. amžiaus. Vėlonis ankščiau gyveno Sudburyje ir Floridoje. Lietuvoje ilgus metus dirbo rašvedžiu Lietuvos pašto ženklus. Tą šaktų apskrities administracija.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į

Pirmųjų TALENTŲ VARŽYBŲ LAIMĖTOJŲ KONCERTĄ

Sekmadienį, gegužės 2 d.
Toronto Lietuvių Namuose,
1573 Bloor Street West.

Pradžia 4 val. p. p.
Įėjimas: \$3.00 asmeniui, pensininkams ir moksleiviams — \$2.00.

RENGĖJAI

IVAIRENYBĖS

Valymas šaldymu

Žinomas vandens gėlinimo metodas — iššaldymas. Lede lieka labai mažai druskų, o jam ištirpus, gaunamas gana švarus gėlas vanduo.

Anglų žurnale "Chemical Week" siūlomas panašus metodas nutekusiems vandeniui valyti. Jau pagamintas eksperimentinis įrenginys, išvalantis per parą po 10,000 litrų nutekamųjų vandenų. Druskos ir organinės medžiagos kristalizuojantis lieka ant ledo luitų paviršiaus; po to jos nuvalomos, o švarus ledas ištirpinamas.

Šis būdas yra ekonomiškėsnis, negu įprastas cheminis vandens valymas.

• Drabužius, kaip žinoma, siuva pagal standartą. Tai patogu gamintojams, bet ne visada vartotojams. Žmonės tuose pačiuose drabužiuose įvairiai jaučiasi: vieniems šalta, o kitiems per šilta. Kiekvienam reikalingas savas mikroklimatas. Norvegijos mokslininkai pradėjo tirti ir matuoti šio mikroklimato parametrus (temperaturą ir drėgnumą).

Mylimai motinai JULIJAI JURONIENEI Lietuvoje mirus, š. Pranę Tekutienę liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —
LK Mindaugo Šaulių Kuopa

montreal

GRAŽUS DEŠIMTMETIS
Montrealio Žvejotojų-Medžiotojų Klubas NIDA entuziastingai ruošiasi savo 10 metų gyvavimo paminėti. Tai proga rengiamas vakaras žada būti linksmas, kaip ir šviesusis pavasaris mūsų mieste. Neeilinė vakaro proga susilaukia ir neeilinio svečio: ANTONO GUSTAIČIO, kurio aštri plunksna ir pralinksmina ir paguodžia, ir atidaro langus gal dar į nepastebėtą gyvenimo kampelį. Jis yra mūsų iškilus satyrikas ir humoristas, puikus aktorius, išlikęs daugelio atminimuose ir iš stovyklų laikotarpio.

Bus labai malonu jį pamatyti ir išgirsti Aušros Vartų Parapijos scenoje gegužės 1 d., šeštadienį, 7 val. v. rengiamajame vakare.

O kad Lietuviai pasirodo, gali ne tik politikuoti, gincytis, dirbti, dejuoti, bet moka ir gamtoje lauką praleisti kaip mūsų protėviai, medžiodami ir žuiklaudami — tai garbės Nidos klubui, jau 10 metų šauniai sportavusiam. Verta jį pagerbti!

SVEČIAS SU DOVANA

Jezuitas kun. J. Valšny, "Latškal Lietuvosams" redaktorius, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos centro valdybos pirmininkas lankydamsis Montrealyje aplankė NL redaktorių ir laikraščio 35 m. sukakties proga, LŽS — gos vardu, įteikė 50 dol. dovaną. "NL" red. Pr. Paukštaitis dėkojamas įvertino LŽS — gos tokią gražią velksmą, nors ir ne tokioj žymioj laikraščio sukaktyje.

Tėv. J. Valšny vedė priešvėlykines kolektyvas abiejose Lietuvos parapijose. Jis turi daug gerbėjų iš ano laikotarpio, kai Aušros Vartų parapijoje vikaravo.

• Mirė Vladas Pačiukonis, 57 m. amžiaus. P. Palaidotas per šv. Kazimiero parapiją.

• Vėlykų stalas, pagarsėjęs savo puošnumu ir skanumu, ruošiamas atvelykio sekmdienai.

PATARIMAS

Norintieji, ypač senatvės sulaukę, išgyti šiltesniam klimatem Floridoje namus ar biiznūs, spleskitės į didžiausią, draugišką ir veiklią lietuvių koloniją St. Petersburg. Čia dar galima išgyti, palyginant su kitom Floridoje vietovėm, gana žemoms kainoms nuosavybės.

Daug iš visur lietuvių yra susispietę St. Petersburg'o miesto dalyje ir Gulfport'e. Kiek teko patirti, galima gauti gerame stovyje nuosavybę iš 2-3 mėgamųjų, saliono, moderniai įrengta virtuvė, vonia, 80x150 pėdų sklypu su valmedžiais bei palmėmis už maždaug \$13-17.000. Naujuose kondominijumuose butą su vienu mėgamuoju ir visais įrengimais galima pirkti už \$19-23.000. Namą su šešiais butais už \$ 90.000. Pajamos už nuomas geros. Mokesčiai nedideli.

Pirkimo reikalais rekomenduojau susisiekti su maloniomis lietuviškomis pardavėjomis: D. ir A. Grigais, Rita Good Realtor, 5003 Gulfport Blv. So. St. Petersburg, Florida 33707. Yra ir daugiau panašių lietuvių pardavėjų netoli pranciškonų rezidencijos. Juozas Kaškelis

FINA

TEL.: 694-1037

(MIKE RUTKAUSKAS)

PLAZA FINA

MECANIQUE GENERALE — SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT — REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC — BRAKE SERVICE
TUNE-UP — TOWING

215 BOUL. HYMUS

POINTE-CLAIRE

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

FREE SHOP AT HOME

Carpet Sales & Installation

Harding — Bigelow — Celanese — Kraus
— Burlington — Venture —

William Dicks

PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais iškloju gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik \$1,75 už kv. jardą).

- Mano specialybė ir loptų bei sienų išklojimas.
- Padarau madingus pakeitimus.
- Pristatau į namus pavyzdžius.
- Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.

Skambinkite tel: 768-6780 — 7962

Lietuvių Žvejotojų — Medžiotojų klubas "NIDA"

VISUS MALONIAI KVIEČIA ATsilANKYTI Į KLUBO

10 METŲ ĮSIKŪRIMO PAMINĖJIMĄ

Š/m. gegužės mėn. 1 d., šeštadienį 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje.

Programoje: Dešimtmečio sukakties apžvalga.

Rašytojas Ant. Gustaitis,
satyrinė humoristinė
kūryba.

Vaišės — Orkestras — Bufetas — Loterija

Įėjimas: \$5.00 — \$4.00.

Valdyba

Montrealio lietuvių žvejotojų — medžiotojų klubo "NIDA" steigiamojo susirinkimo 1966 m. gegužės mėnesio dalyviai ir pirmoji valdyba. Iš kairės: P. Petronis, V. Viliušienė, J. Kęsgailienė, J. Šiaučius, pirmininkas, P. Bukauskas vicepirmininkas, S. Kęsgaila valdybos narys, Aug. Mylė sekretorius; stovi: K. Kiausas, J. Adomaitis, J. Viliušis, S. Vyšniauskas valdybos narys, J. Dalmantas (miręs), B. Kirstukas kasininkas, K. Toliusis, K. Martinėnas, S. Pocauskas, A. Keblys.

KLK Moterų d — jos vedama vėlyvųjų Katalikų Moterų D — ja. būrelį paaukoko K. Toliusis 10 dol. Ir p — na! Keršėliai Vasario 16 Giminaičiai per 4 dol.

CFMB LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.

PROGRAMOS VEDĖJAS.

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

LIETUVA

- Medžiaga suknelėms: Criglene, kostiumams ir svajoms — šimtaprocentinė rudis — pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio — nuolaida iki 60%.
- Skarėlės vilnonės arba šilkinės ir naujausios piešiniai.
- Megztukai, golfui ir puloveriniai — didžiausias pasirinkimas specialiais kainomis.
- Moteriški paltonai — Borgoma (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
- Vyriški megztiniai (kanadiskai) — pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281

• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir priimanomis kainomis.
— tel. 366-6237-3896.

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remdėliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame: Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandentiekimą. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE LASALLE, 366-0330

3 HRS DRY CLEANING SERVICE

IN BY LES VETEMENTS ENTRE A 1 P.M. READY BY 5 P.M. SERONT PRETS A

Spécial du samedi - Saturday Special

Dino's

CLEANER AND VALET SERVICE LTD.

NETTOYEURS - CLEANERS

7661-A CENTRALE 365-7146

495-90e Ave. 366-1143

VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGĄ! SEŠTADIENIŠIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.
CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC
TEL. 691-4760 TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. LaSalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAIGNEAULT

SALES SERVICE

ESSE

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, pr. e Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL SPAUDOS BALIUS — VISŲ BALIUS

GEGUŽĖS 8 d.
ŠEŠTADIENI
Šv. Kazimiero
parapijos salėje.

Pradžią — 7 val. vakaro su jaunimo išpildoma programa: Aida Norkeliūnaitė piano ir Dalė Lukauskaitė — jazz šokis.

- VAKARIENĖ — BARAS — ŠOKIAI, grojant bavarų orkestrui.
- PREMIJUOJAMI ŠOKIAI, baliaus valsas ir kiti du šokiai.
- LOTERIJA ir kiti įvairumai.

Bilietai \$5.00, studentams — \$3.00.

Rengimo Komisija

Laukiu apsimokant
PRENUMERATĄ NL.

PRAEITŲJŲ METŲ SPAUDOS BALIAUS ŠOKIŲ KONTESTO KOMISIJA
Iš kairės: Vytautas Gruodis, Vytas Kudzma, Gina Čapkauskienė ir Šarūnas Norvaisas.

**RUOŠIAMASI
SPAUDOS BALIUI**
Nepriklausomos Lietuvos laikraščio rengiamam Spaudos Baliaus Montrealyje loterijai dovanojo po \$10 Jonas Petrulis, P. Tamulis; po \$5 — C. Ambrasas, J. Dal-

motas, P. Kistelaikienė, T. Yaunish, L. Simonėlis, Ig. Zizas, A. Viskontas; po \$3 — Z. Barysas. Po bonką degtinės — A. Norkeliūnas, V. Lukauskas ir L. Grigelis alaus tuziną. Dalktais — J. Stankaitis — tautinį kaklaraišį, E. Bernotienė 2 poras kofinų. Nuoširdžiai dėkojame! NL

• Velykų švenčių proga į Hartfordą buvo išvykęs NL redaktorius Pranas Paukštaitis su šeima aplankyti savo sesers ir jos šeimos.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE 366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405.
Montreal, P.Q. — Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

PASINAUDOKITE PRITYRUSIU MŪSŲ
PASITARNAVIMU!

RENDELL'S AUTO REPAIRS

GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.

TEL.: 636-6417

735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

Royal Trust

Atstovas J. Skučas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME — PARDAVIME
(Specialybė — sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7

PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMĄ TURTA PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI — APARTAMENTAI — ŽEMĖ — PASKOLOS

D.N. BALT — BALTRUKONIS

Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305,

Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.

Foto E.M.L.S.
Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

KLM EKSKURSIJOS EUROPON

1. Gegužės 27 — birželio 10 — 2 savaitių, 6 dienos Romoje
2. Birželio 17 — liepos 1 — 2 " 6 " Paryžiuje
3. Liepos — liepos 22 — 2 " 6 " Stokholme
4. Liepos 22 — rugpjūčio 5 — 2 " 6 " Paryžiuje
5. Rugpjūčio 5 — " 26 — 3 " 5 d. Vienoje ir 7 d. Romoje
6. Rugsėjo 2 — rugsėjo 16 — 2 " 6 dienos Vienoje
7. Rugsėjo 16 — rugsėjo 24 — 8 dienų tik Vilnius ir Maskva
8. Lapkričio 4 — lapkričio 12 — 8 " " "

Visos ekskursijos turi 5 dienas Vilniuje ir 2 dienas Maskvoje.

Likusios 6 dienos — kaip nurodyta viršuje.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti V. Bačėnui (416) 533-3531,
All Seasons Travel, B.D., 2224 Dundas Street W. Toronto, Ont. M6R 1X3

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA
išleido savo laikraštėlį
Liepsna, duodami Vasario
16 d.

Jį redagavo Irena Adamonytė ir Rima Jurkutė. Joms talkininkavo Linas Staškevičius, Jonas Brūkis, Dana Ladygaite, Bernardas Žemaitaitis.

Nemažą mecenatų būrelį, kaip iš laikraštuko padėkos matoma, sudarė:

mokytoja M. Malcienė, Lito pirm-klas P. Rudniskas, Lito tarnautoja R. Staškevičiūtė, J. Adamonienė ir M. Jurkienė.

Laikraštėlis apgalvotai ir grakščiai suplanuotas, išdėta daug nuostirdaus darbo.

Lituanistinė Mokykla šimet mokslo metus baigia 8 gegužės. Diplomas bus įteikti 9 gegužės, 5 val. p.p. pas Seseles, dalyvaujant tėvams, draugams ir mokytojams.

• Dr. Henrikas Nagys, pavyzdys Connecticut U-to balgiantųjų seminarijoje poetas egziliuje, jį pravedė anglų kalba. Supažindino su originalia lietuvių poetų kūryba, paskatindamas originalius ir vertimus į anglų kalbą.

• Balandžio 24 d. sol. Gina Čapkauskienė su Montrealio

Aušros Vartų Parapijos choru ir oktetu koncertuos Toronte-Anaplyje.

Savaitgaliams solistė dainuoja Aubergerio Bertrando Trecy mieste, kai nėra išvykusi iš Montrealio.

• Mirė Kazimieras Popelaitis, virš 70 m. amžiaus.

• Serga ir buvo operuotas Vincas Bilevičius.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui
tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti
su virš nurodytu
prenumeratos
mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

**MONTREAL WEST
AUTOMOBILE**

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Managieriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

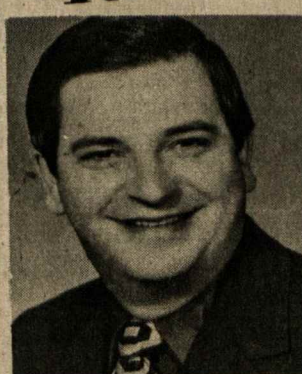
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LEFEBVRE & ROBERT

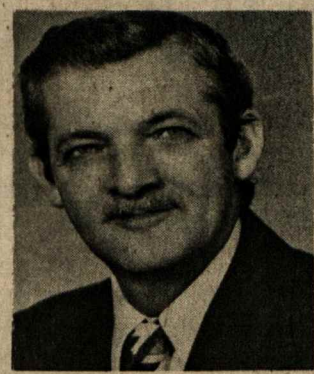
AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje haldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%
Taupomasis s-tas 8.25%
Termin. ind. 1 metams 9.5%
Termin. ind. 2 metams 9.75%
Termin. ind. 3 metams 10.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.